

VINERI · 25 MARTIE 2005 · ANUL LV NR.12

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

1898

„Bunicii s-ar bucura de atâția urmași talentați”

Profesori în băncile școlii

„A fost o șansă unică să vin la Bătănia”

CALENDAR ORTODOX

28 martie, luni – Cuviosul Ilarion cel Nou și Cuv.Ștefan, făcătorul de minuni
29 martie, marți – Cuv.Mucenic Marcu, Episcopul Aretuselor; Sf.Mc.Chiril diaconul
30 martie, miercuri – Cuv.Ioan Scărarul; Sf.Prooroc Ioad; Sf.Euvula, mama Sf.Pantelimon
31 martie, joi – Sf.Sfinții Mc.Ipatie, Episcopul Gangrei; Sf.Acachie Mărturisitorul, Episcopul Melitinei și Veniamin diaconul
1 aprilie, vineri – Cuv.Maria Egipteanca; Cuv.Macarie Mărturisitorul
2 aprilie, sâmbătă – Cuv.Tit, făcătorul de minuni; Sf.Mucenici Amfian și Edesie. (Pomenirea morților)
3 aprilie, duminică – Cuv.Nichita Mărturisitorul; Sf.Mucenic Elpidifor Duminica a 3-a din Post (a Sfintei Cruci)

AGENDĂ

28 martie

1791 – „Supplex Libellus Valachorum” – cel dintâi program politic al românilor din Transilvania – este trimis Curții din Viena.

1994 – a murit, la Paris, *Eugen Ionescu*, dramaturg, eseist, poet.

29 martie

1878 – s-a născut *Elena Farago*, poetă simbolistă.
1971 – la București a murit *Perpessicius*, (Dumitru S. Panaitescu), critic, istoric literar, poet și editor.

30 martie

1633 – s-a născut *Miron Costin* („Letopisețul Țării Moldovei”).

31 martie

1841 – s-a născut, la Holod, *Iosif Vulcan*, redactorul revistei „Familia”.
1933 – s-a născut, la Ploiești, poetul *Nichita Stănescu*.

1 aprilie

– Ziua păcălelilor, a glumelor și a veseliei.
1881 – s-a născut, la Rășinari, *Octavian Goga*.

2 aprilie

1867 – a apărut poezia lui Mihai Eminescu „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie”, în revista *Familia* din Budapesta.
1941 – s-a stins din viață *Ștefan Rusu*, ctitorul bisericii ortodoxe din Otlaca-Pustă.

3 aprilie

1953 – a murit, la Lisabona, *Carol al II-lea*, Regele României (1930–1940).

Poza săptămânii

Până nu se trezește
ăsta de lângă mine,
să-mi văd eu
de-ale mele !

Sedința profesorilor la ATRU.
„Nu-ți băga nasul unde nu-ți fierbe oala”

București

DRP are un nou secretar de stat

Prin decizia premierului *Călin Popescu Tăriceanu*, Departamentul pentru Românii de Pretutindeni are un nou secretar de stat, în persoana lui *Mihai Gheorghiu* – informează RGN-Press.

Cercetătorul științific *Mihai Gheorghiu* este în prezent directorul Centrului Eudoxiu Hurmuzachi din București și fost secretar al

comisiei de supraveghere și control a Serviciului de Informații Externe din Camera Deputaților în perioada 1998–2000.

Totodată, el a mai activat ca vicepreședinte al Ligii Studenților între anii 1989–1991 și a primit premiul Freedom al Partidului Conservator din Marea Britanie, distincție acor-

dată de însăși *Margaret Thatcher* în 1990. Este membru fondator al Alianței Civice și șef de campanie electorală al CDR pentru București, în 2000. *Mihai Gheorghiu* este vorbitor de engleză, franceză și germană, având numeroase stagii internaționale de pregătire.

E. Iova

Budapesta

Macedoromâni sau greci

Institutul de Cercetări al Grecilor din Ungaria, în colaborare cu Institutul Istoric Habsburg, organizează o conferință comună, intitulată Conferința „Podul cu lanțuri”. Manifestarea din 25 martie va avea ca temă rolul comercianților greci în Monarhia Austro-Ungară.

Invitația ne-a atras atenția deoarece printre subiecte se găsește și dezbateră

rolului unui renumit mecenat al culturii maghiare, baronul Simion Sina, pe care, cu toate că este de origine macedoromână, grecii îl prezintă ca un comerciant grec. Conferința „Podul cu lanțuri” va avea loc la sediul Academiei Maghiare de Științe din Budapesta, piața Roosevelt nr. 9, cu începere de la ora 10.00.

Rita Pătaș

Arad-Bichiș

Colaborare pentru bătrâni și copii

Palatul Administrativ județean din Bichișciaba a găzduit miercuri, 16 martie, întâlnirea specialiștilor din județele Arad și Bichiș care se ocupă de protecția persoanelor cu handicap, a vârstnicilor și a copiilor. Specialiștii maghiari și români au prezentat la consfătuire instituțiile, organizațiile sau fundațiile pe care le conduc sau le reprezintă și au făcut propuneri concrete referitoare la domeniile în care se poate colabora în viitor. Părțile au convenit ca până la sfârșitul lunii martie să se adune propunerile privind programele și domeniile de activitate pe care diversele instituții intenționează să le realizeze. Accesarea fondurilor prin recent lansatul program Interreg este posibilă

până la finele anului 2006, drept care se așteaptă realizarea mai multor proiecte comune, în urma cooperării dintre județele Arad și Bichiș.

I. Kaupert

Euroregiune

Dicționar economic româno-maghiar

Proiectul „WEB-ECO” pentru armonizarea actelor contabile diferite dintre România și Ungaria vine în primul rând în sprijinul întreprinzătorilor din zonele frontaliere ale celor două țări, informează site-ul euroregiunii DCMT. Scopul este ca atât contabilii sau oamenii de afaceri români, cât și maghiarii, să aibă

acces și să poată interpreta rezultatele economice ale celorlalți. În dicționarul economic sunt definiți, de asemenea, o serie de parametri economici prin care se va putea evalua activitatea firmelor mixte româno-maghiare. Valoarea programului realizat în cadrul PHARE CBC este de 49.500 de euro.

R. Pătaș

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Cei mai mici câștigători ai Concursului de povești „Vasile Gurzău” din Micherechi
(Foto: Rita Pătaș)

„Minoritățile împodobesc statul precum un colan gâtul unei femei frumoase”

Societatea românească este în stare să înfrângă corupția, dacă această luptă este dusă mână în mână cu o voință politică corespunzătoare. Iar o asemenea voință politică există, a subliniat președintele României Traian Băsescu, într-un interviu acordat ziarului Magyar Nemzet, apărut în ziua de 17 martie. Potrivit șefului statului, România are capacitatea și experiența necesară pentru a participa la securizarea Balcanilor și a zonei Mării Negre. Publicăm mai jos fragmente din acest interviu, care se referă la relațiile româno-maghiare și la situația minorităților. (Traducere: Rompres)

Traian
Băsescu

– După aproape trei luni de activitate, cum apreciați starea națiunii, activitatea Guvernului, Tăriceanu?

– Înainte de toate, trebuie să spun că venitul mediu lunar în România a crescut cu aproape cincizeci de euro. Desigur, abia de acum încolo urmează luarea unor măsuri nepopulare, măsuri care izvorăsc, în primul rând, din angajamentele noastre anterioare. Nu spun că toate funcționează perfect, dar pentru mine este clar că reforma fiscală înseamnă venituri în plus pentru cetățenii români și mai ales înviorază investițiile străine. În acest sens, există semnale concrete și pot asigura pe toată lumea că anul în curs va rezerva surprize mari în privința investițiilor în industrie și în domeniul serviciilor. În România vor sosi importante investiții americane în industria alimentară, dar există șanse ca aici să se stabilească și firme precum Ford, General Motors. Toate aceste mișcări sunt generate de simplificarea condițiilor fiscale. Realizarea unei alte promisiuni electorale este reorganizarea sistemului de pensii. O parte dintre pensionari vor primi, de luna viitoare, pensii recalculate, iar până la sfârșitul anului toate pensiile vor fi recalculate. (...)

– Ce părere aveți despre relațiile româno-ungare în

acest mileniu trei și despre parteneriatul strategic realizat de guvernele socialiste de la București și Budapesta?

– Prin relațiile de vecinătate și prin interesele celor două popoare, destinele României și Ungariei sunt atât de strâns legate, încât relațiile bilaterale sunt mai presus de un parteneriat strategic consemnat pe hârtie. În UE avem o soartă comună, prin urmare suntem predestinați să veghem la bunele relații și, mai mult, ca viața economică a celor două țări să depindă una de cealaltă. Am convingerea că prin dezvoltarea relațiilor economice, printr-o strânsă colaborare, vom realiza încetul cu încetul și un mediu social. (...)

(Continuare în pag. a 4-a)

Românii și grecii din Budapesta au sărbătorit împreună Duminica Ortodoxiei

În prima duminică din perioada Postului Sfințelor Paști, care se numește Duminica Ortodoxiei, întreaga lume ortodoxă prăznuiește biruința dreptcredincioșilor și a cinstitorilor de icoane sfinte asupra iconoclaștilor, ca și biruința dreptei credințe asupra tuturor ereziilor. Sărbătoarea instituită în anul 843, la încheierea perioadei sinoadelor ecumenice, ne oferă prilejul de a manifesta unitatea în credință a Ortodoxiei, indiferent de biserica locală, de poporul și de țara de care aparținem sau de limba pe care o vorbim.

În conformitate cu aceste idei, credincioșii ortodocși români și cei ai parohiei grecești din Budapesta, aparținătoare de Exarhatul de Ungaria al Patriarhiei Ecumenice, în duminica de 20 martie au sărbătorit împreună marele praznic al Bisericii Ortodoxe. Liturgia arhierescă oficiată de Prea Sfinția Sa Sofronie, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, de părinții Kalota József și Marius Maghiaru și de ieromonahii Calinic și Nicolae, a avut loc la capela ortodoxă greacă din capitala Ungariei. După rostirea Sfintei Evanghelii s-a dat citirii cuvântării Sanc-

tității Sale Bartolomeu, patriarhul ecumenic de la Constantinopol, rostită cu câteva zile mai înainte la

cap al Bisericii. Ajungând la ideea necesității păstrării dreptei credințe, Prea Sfinția Sa a evocat o întâmplare

București cu ocazia aniversării a 120 de ani de la recunoașterea autocefaliei și a 80 de ani de la ridicarea la rangul de patriarhie a Bisericii Ortodoxe Române.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, numeroșii credincioși adunați în micuța capelă, au ascultat predica Prea Sfințului Părinte Episcop Sofronie despre unitatea Bisericii Ortodoxe în credință și în Mântuitorul Iisus Hristos,

din Pateric, legată de Avva Agaton. Părintele sfânt a fost încercat și ispitit de niște străini, care au auzit despre sfințenia lui. L-au întrebat: „Tu ești Agaton? Am auzit despre tine că ești desfrânat și mândru.” „Da, așa este”, a răspuns el. Apoi iarăși: „Tu ești Agaton, guralivul și calomniatorul?” „Da, eu sunt.” Și în final: „Tu ești Agaton, ereticul?” La care el a răspuns: „Nu sunt eretic!” Și le-a mai spus: „Primele acuzații le accept, pentru că ele (acuzațiile) sunt ziditoare pentru sufletul meu. Dar erezia înseamnă ruperea legăturilor cu Dumnezeu, iar eu nu vreau să trăiesc despărțit de Dumnezeu.”

Omul este o ființă păcătoasă, vrând-nevrând săvârșește greșeli. Dar cel dreptcredincios are leacuri de a se lupta împotriva păcatelor: rugăciunea și spovedania. Ereticul, cel căzut în păcatul lepădării de Dumnezeu Treimică și de dreapta credință, pierde aceste căi prin care ne putem întoarce la Dumnezeu. De aceea, în Duminica Ortodoxiei credincioșii Bisericii se roagă și pentru întărirea darului credinței, de a recunoaște ce este adevărat și drept și, mai ales, ce este fals, rupt de adevărurile dumnezeiești. De adevăruri, care ni s-au păstrat de-a lungul veacurilor de Biserica Ortodoxă și de sfinții ei părinți, călăuziți de Duhul Sfânt al lui Dumnezeu.

pr. Marius Maghiaru

„Bunicul s-ar bucura de atâția urmași talentați”

Sâmbăta trecută, la 19 martie, s-a desfășurat pentru a treia oară la Micherechi Concursul de povești „Vasile Gurzău”, intitulat „O poveste fără sfârșit...”. Încă la începutul programului, în fața bibliotecii eleva Patricia Petrușan a prezentat în câteva cuvinte „cel mai talentat povestitor bihorean, care și-a introdus ascultătorii în lumea minunată a poveștilor sale, născută din tradiția populară, cunoscută în Micherechi, dar pusă în legătură și cu bogata sa imaginație creatoare”. Școlarii au depus apoi coroane de flori la placa memorială a povestitorului micherechean, de la moartea căruia în acest an s-au împlinit 25 de ani.

Organizatorii, biblioteca din comună, în frunte cu Maria Iova, au invitat la concurs și de această dată elevii școlii locale. S-au înscris

pentru participare 34 de elevi, 20 din cursul inferior și 14 din cel superior.

Cuvintele de deschidere i-au revenit profesorului Vasile Martin, care a prezentat membrii juriului: Maria Gurzău Czegledi, directoarea școlii românești din Julia – nepoata povestitorului Vasile Gurzău –, Maria Mar-

tin, învățătoare în pensie din această localitate și Doina Luțai, bibliotecara școlii românești din Julia. După ce profesorul Martin a mai vorbit despre dorința de a realiza în mod tradițional și în viitor acest concurs de succes, a început „povestea fără sfârșit...”

(Continuare în pag. a 16-a)

Douăzeci și două de asociații românești la concursul publicat de Parlament

În fiecare an crește numărul organizațiilor de naționalitate înscrise la concursul pentru subvenția bugetară sperată de la Parlamentul Ungariei. Dosarele de concurs au trebuit înaintate până pe 15 februarie 2005. Până la această dată, în categoria „organizații românești” s-au înregistrat cu 8 asociații mai multe, decât acum un an.

În 2005, Parlamentul va distribui 110 milioane de forinți între 401 de asociații ale celor 13 minorități naționale. Suma asigurată pentru funcționarea organizațiilor sferei civile este neschimbată de mai bine de 5 ani. În 2004 au primit sprijin bugetar în total 389 de organizații, printre acestea fiind subvenționate 14 organizații românești. În 2000 pentru 8 asociații românești s-au asigurat 7,2 milioane de forinți. În anul 2001 Parlamentul a sprijinit 11 organizații românești cu 5,4 milioane de forinți, iar în 2002 a dat pentru 12 asociații de naționalitate română 6,3

milioane de forinți. În anul 2003 cele 13 organizații românești au primit 6,8 milioane de forinți. În 2004, suma totală pe care a fost asigurată pentru funcționarea asociațiilor românești era 6,9 milioane de forinți.

În 2005 s-au înscris la concurs în total 22 de organizații românești, cele mai multe după rromi și nemți. Majoritatea acestora este asociație românească locală, dar în multe cazuri, din aceeași comună s-au prezentat mai multe asociații, astfel din Micherechi chiar 4, iar din Bătania, Budapesta și Chitighaz câte 2 asociații locale.

Este din nou înscrisă la concurs și Asociația Penticostală Română din Ungaria, precum și Asociația Culturală a Românilor din Seghedin. Și-au mai depus dosarul asociații românești din Aletea, Apateu, Bichișciaba, Leta Mare, Otlaca-Pustă și Pocei, precum Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria sau Comunitatea Cercetătorilor și Institu-

tul de Cercetări al Românilor din Ungaria. Pe lista de la Parlament găsim pentru prima dată Clubul Pensionarilor Români din Julia și Asociația Pensionarilor din Săcal. Lipsește însă organizația din Bedeu. Aflăm în schimb asociații cu reprezentanți mai puțin sau deloc cunoscuți în viața publică românească. Considerăm aparținătoare acestei categorii Societatea de Prietenie Maghiaro-Română din Bătania (președinte: Angyal Józsefné) și Asociația Maghiaro-Română din Chitighaz (președinte: Kaposi Ferencné). În ciuda faptului că concursul a fost publicat pentru organizații de naționalitate, aceste asociații au șanse reale să primească sprijinul Parlamentului Ungariei.

Comisia parlamentară pentru drepturile omului, minorități și culte își va formula propunerea spre plenary Adunării Naționale în prima parte a lunii aprilie 2005.

Șt. Frățean

„Minoritățile împodobesc statul precum un colan gâtul unei femei frumoase”

(Urmare din pag. a 3-a)
– Nu o dată ați afirmat că doriți autonomie identică pentru toate orașele și comunele României. Totuși, nu credeți că ar fi necesar ca dincolo de autonomia financiară, administrativă, o minoritate etnică să beneficieze și de o discriminare pozitivă? De pildă, printr-o lege care să includă și autonomia culturală?

– Esențial este ca pentru toate minoritățile să respectăm și să asigurăm autonomia culturală. Concomitent, noi trebuie să tratăm spațiul țării în acord cu Constituția, asigurând condiții egale fiecărui cetățean, indiferent de naționalitate. Autonomia trebuie să fie identică la București, la Arad, la Drobeta Turnu-Severin, la Odorheiu Secuiesc și la Sfântu Gheorghe. Sprijin categoric ideea ca autonomia locală să fie mult mai largă decât o asigură legile actuale. În calitate de fost primar știu ce înseamnă cerințele de autonomie ale colectivităților. În schimb, principiul discriminării pozitive

nu mai este acceptat nici în Europa, deci nu-l vom populariza nici în România. Avem deja un sistem de discriminare pozitivă care asigură mult mai multe drepturi minorității maghiare decât au, de pildă, minoritățile ucraineană, turcă sau tătară. Trebuie să creăm o astfel de lege a minorităților, care să asigure identic autonomia culturală și identitatea pentru toate minoritățile. Am convingerea că minoritățile trebuie să-și păstreze și să-și dezvolte obiceiurile, tradițiile, prin urmare trebuie să creăm condițiile dezvoltării culturale a diverselor etnii. În cele din urmă, minoritățile împodobesc statul precum un colan gâtul unei femei frumoase. Repet, din punct de vedere administrativ, autonomia trebuie să fie identică în cazul tuturor orașelor și comunelor, deoarece solicitarea de autonomie, de decizie locală se manifestă peste tot în aceeași măsură, astfel că această autodeterminare trebuie împărțită în mod egal între toți.

Naționalitățile la Festivalul de carte din Budapesta

Biblioteca Națională de Limbi Străine din Budapesta, bibliotecă de specialitate în domeniul problemelor minoritar-etnice, organizează pentru a 11-a oară o expoziție de carte completă în cadrul Festivalului Internațional de Carte din Budapesta, în perioada de 21–24 aprilie. La expoziție vor fi prezentate manuale școlare, analize, literatură despre sistemul de instituții culturale și școlare ale celor 13 minorități naționale

și etnice din Ungaria. Cărțile, revistele, casetele și CD-urile expuse se vor putea cumpăra la fața locului și se vor putea și comanda.

Festivalul de carte se va realiza la Centrul de Congrese din Budapesta și va începe la 21 aprilie de la ora 15.00, iar expoziția din publicațiile naționalităților va avea loc la etajul 2, standul 318.

Rita Păcaș

**Foaia românească
pe Internet:
www.foaia.hu**

Carte românească la Paris

În zilele de 18–23 martie s-a desfășurat cea de-a 25-a ediție a Salonului Internațional al Cărții de la Paris. La acesta, prin organizarea Asociației Editorilor din România și cu sprijinul financiar al Ministerului Culturii și Cultelor, au participat mai multe edituri românești precum Polirom, Humanitas, Libra, etc. Salonul a reunit 2000 de autori, 1200 de editori și difuzori de carte

francezi, și peste 300 străini, precum și ilustratori din peste 25 de țări.

În cadrul salonului au avut loc lansări de carte, mese rotunde, dezbateri și simpozioane. Invitatul de onoare al acestei ediții a fost Federația Rusă, care a fost reprezentată de 43 de autori, iar pavilionul asigurat pentru ea s-a întins pe o suprafață de 700 mp.

T. Iova

Ora de vară

În ultima duminică din luna martie, în noaptea de 26 spre 27 martie, vom trece la ora de vară. În noaptea respectivă vom da ceașurile cu o oră înainte, diferența dintre ora oficială a Ungariei și Timpul Universal (numit GMT) devenind de două ore. Astfel, ora 2.00 a zilei de 27 martie va deveni ora 3.00, ziua de duminică fiind astfel și cea mai scurtă zi de an: numai 23 de ore. Trecerea la orarul de vară se face în preajma echinocțiului, 21 martie, care marchează debutul primăverii astronomice.

I. Kaupert

**Oferiți
1 %**

**din impozitul Dumneavoastră
pentru scopuri românești!**

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria
19058283-1-04

Fundația „Pentru cultura română din Ungaria”
19060851-1-04

Fundația „Pentru păstrarea limbii române”, Chitighaz
19375523-1-04

*Fundația „Homo Ludens” din Julia
(Grădinița din strada Galamb)*
18371062-1-04

Fundația „Pro discipulis – Pentru elevi”, Julia
18382378-1-04

Fundația „Pentru Musica” din Julia
18376146-1-04
Asociația „Pentru Micherechi”
18380802-1-04

*Asociația Culturală
a Românilor din Seghedin*
19082088-1-06
Asociația Românilor din Otlaca-Pustă
19062004-1-04

❖

Biserica Ortodoxă Română din Ungaria
Cod tehnic: 0293

Portret de profesor

„A fost o șansă unică să vin la Bătănia”

Crescut într-o familie de muzicieni, *Cristian Stăvaru* a parcurs o distanță mare până și-a găsit un loc unde să-și înceapă viața. Plecat din Salonta, a venit în Ungaria, și a devenit profesor de limba engleză și română la Școala Generală Românească din Bătănia. Însă marea dragoste față de muzică, deprinsă încă de la părinți, l-a îndemnat să realizeze în această școală un cor de fete devenind, în același timp, și profesor de muzică.

– Am copilărit la Salonta. Ambii părinți sunt profesori de muzică. Așa și eu, de mic copil am învățat să cânt la instrument, mai bine zis la chitară, dar și la pian. Deja în clasele primare, în clasa a 2-a și a 3-a am câștigat diferite concursuri pe plan național, împreună cu clasa mea de atunci. Eram copii, eu i-am acompaniat cu chitara și cântam cântece pentru copii.

Liceul l-am terminat în Salonta, la profil filologic, după care nesiguranța a făcut ca să aleg pe mai departe profilul economic, așa am obținut o diplomă de contabil. Dar, totuși, influența de acasă și-a spus cuvântul, și m-am hotărât să devin profesor. Între timp cât am făcut această școală de contabil am lucrat pentru o firmă din Ungaria, care se ocupa cu comercializarea de piese de schimb auto. Am introdus firma aceasta în România, i-am făcut forme legale, am înființat filialele pe piața românească, după care am venit la Institutul Pedagogic „Juhász Gyula” din Seghedin. Am dat admitere, iar în anul 1998 am început cursurile la zi. După ce am terminat, adică din anul 2002, lucrez la Bătănia ca profesor de engleză și română, care de fapt este specialitatea mea. Fiind o problemă cu acoperirea catedrelor, din cauza lipsei de profesori la clasele gimnaziale, la clasele 5–8, mi-am asumat să predau eu muzica, deoarece îmi place, mă pricep și am cât de cât o pregătire în sensul acesta. Tot din acest an, pe lângă orele de muzică, am început și un cor, un grup vocal cu copii, în cadrul căruia am încercat să le insuflu cultura românească, din diferite zone ale României: din Moldova, Oltenia, Banat și Crișana. Pe lângă aceasta am încercat să învățăm opere literare, poezii, cum ar fi ale

lui Eminescu, dar varianta corală. Așa se face că, în ultima perioadă, ne-am concentrat mai mult pe aceste melodii cum ar fi: „O, ră-măi”, „Pe lângă plopii fără soți”, „Revedere”, și acum o să începem să pătrundem mai bine această gamă de poezii și de cântece. Copii au fost foarte receptivi. La început a fost un pic mai greu, pentru că e foarte dificil din 60 de copii să găsești 16–17 copii, care să cânte foarte-foarte bine și la o vârstă atât de mică precum clasa a 2–3. Se poate să învețe cântecele pe două voci și să nu se încurce să poată face o distincție între cele două linii melodice. Cum am spus, doar la început a fost puțin mai greu, până ne-am obișnuit, și acum începem să intrăm în cursul normal. Tot la cor am mai învățat cântece de joc, de dansuri tot din România. Norocul meu că multe dintre ele s-au potrivit să fie și dansate de către copii la activitatea de dans, care o fac cu instructorul *Ioan Ruja*. În rest, având în vedere profilul școlii, că sunt în școală românească, eu încerc să fac tot posibilul ca limba română să fie folosită cât mai mult posibil. Deși eu predau și engleza, tot timpul încerc pe parcursul orelor de engleză ca ceea ce explic, sau ceea ce scriem, sau ce le prezint elevilor, să fie prezentată și în limba română. Uneori chiar e mai bine, pentru că pot face niște pa-

ralelisme între limba engleză și între limba română și copiii înțeleg mai bine materialul în limba respectivă sau invers. Explicându-le la ora de engleză cu puține paralelisme din limba română vor conștientiza și limba română și vor înțelege și mai ușor ceea ce vreau să le zic. Bineînțeles astea toate le explic și în limba maghiară, pentru că vorbesc la nivel de limbă maternă maghiară, deci nu am probleme de comunicare cu ei. Aceste lucruri sunt importante mai ales gramatical, și pentru structura frazelor, fiindcă știu că limbile română și engleză au rădăcini latine, care diferă cu totul de limba maghiară. În cursul orelor de muzică, tot pe linia aceasta, încerc să introduc copiii în ambele culturi, atât în cea românească cât și în cea maghiară, și prin aceasta aș dori să aibă o arie, o viziune mai largă. La orele de muzică mă orientez foarte mult pe audiții muzicale cu exemple concrete: ascultăm CD-uri și casete, operele de la George Enescu, apoi ascultăm violoniști celebri ca Ion Voicu, operele lui Ciprian Porumbescu, ceea ce înseamnă cultura muzicală românească.

– Spuneai la început că ai crescut într-o familie de muzicieni și că la început ai devenit contabil din cauza unei nesiguranțe. A fost o deviere de la ceea ce era normal, deci muzica, sau cum explici această nesiguranță?

– Nesiguranța aceasta ar fi mai mult explicabilă prin faptul că orientarea mea a fost de profil umanist. Liceul l-am terminat la profil umanist, la filologie. Am avut o predilecție pentru limbile engleză și franceză, dar am un frate mai mare cu trei ani, și el între timp a studiat la Institutul de Științe Economice la Cluj, a terminat ISE-ul și s-a angajat la o firmă. Am văzut câte băți de cap și câte probleme sunt pe plan financiar în piața economică a României din vremurile acelea, când România era într-o perioadă de tranziție.

(Continuare în pag. a 11-a)

Profesori în băncile școlii

Conform noilor cerințe ale programei școlare, la școlile românești din Ungaria se cere ca, pe lângă limba și literatura română, să se predea în română și termenii tehnici ale altor materii. S-a dezbătut la diferite forumuri că pentru acest scop ar fi nevoie și de perfecționarea cadrelor didactice. Cu intenția de a porni un curs de pregătire al profesorilor, Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria a organizat, la 17 martie, o întâlnire a directorilor și profesorilor de la școlile românești din țară. Invitata ședinței a fost *Ana Oros Simon*, director la Ministerul Învățământului de la Budapesta.

La ședință au fost reprezentate școlile românești din Micherechi, Chitighaz, Jula, Bătănia, Aletea și Bedeu. În deschidere, *Traian Cresta*, președintele AȚRU a vorbit despre șansele reale ale organizării unui curs de perfecționare pentru pedagogi români, deoarece AȚRU a câștigat recent prin concurs o sumă de 1.250.000 forinți de la Ministerul Învățământului pentru acest scop. Inițiatorii acestui proiect au vizat în primul rând pregătirea profesorilor de istorie și geografie.

La rândul său, *Ana Oros Simon* a vorbit despre posibilitatea unui curs de perfecționare, care s-ar desfășura pe o durată de 80 de ore. La acesta, școlile nu trebuie să contribuie financiar, deoarece fondurile vor fi asigurate din suma câștigată de AȚRU.

Conform planurilor, în cele 80 de ore vor fi cuprinse 40 de teorie și 40 de practică. Orele de teorie se vor ține la sediul AȚRU, de către profesori universitari so-

materie și în limba maghiară, pentru reușita la un examen de admitere. Însă s-a ajuns, într-un final, la concluzia că se poate realiza o predare bilingvă, în cadrul căreia să se predea aceeași materie atât în limba română cât și în limba maghiară, sau măcar unele expresii să le fie explicate elevilor. Aceasta, deoarece copiii cunosc din ce în ce mai puțin terminologia limbii române, însă la bacalaureatul în două trepte sunt nevoiți să dea examene în limba română și din alte materii. Părerea unanimă a pedagogilor este că acest curs este binevenit, deoarece astfel copiii vor putea fi pregătiți deja din școala generală pentru aceste cerințe.

Președintele Comisiei de Învățământ a AȚRU, *Gheorghe Marc*, a fost denumit ca persoana care să se ocupe de organizarea desfășurării acestor cursuri, iar în lista de materii, pe lângă cele inițiale, adică geografia și istoria, au fost incluse, la cererea

șiți de la Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, iar cele de practică vor avea loc la școlile din Arad. Acestea din urmă, de fapt, nu sunt ore de predare, ci doar ore la care profesorii din Ungaria să asiste, însușind astfel metode, tehnici noi care să-i ajute în predarea materiei proprii în limba română.

Unii profesori au avut rețineri în ceea ce privește predarea materiilor ca istoria sau geografia în limba maternă, deoarece elevii ar fi nevoiți să învețe aceeași

profesorilor, și biologia și cursuri de istoria artelor.

În încheierea întâlnirii s-a întocmit o listă numerică cu profesorii doritori să participe la aceste cursuri. S-au înscris 13 persoane, dar acest număr se va întregi, deoarece de la Bedeu și Apateu încă nu s-a primit un răspuns definitiv. Ca perioadă de desfășurare a acestor cursuri s-au stabilit lunile aprilie–mai–iunie. Primele „ore” ale profesorilor vor fi ținute la Jula, în zilele de 8–9 aprilie.

Toma Iova

Sămânța a fost aruncată și iarna

Prin harul lui Dumnezeu localitatea noastră a beneficiat de încă o campanie de evanghelizare, de data aceasta organizată de Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi, în perioada 4-6 martie.

Chiar dacă iarna a fost încă în toi, aceasta nu a reușit să-i împiedice pe cei dornici de a asculta Cuvântul lui Dumnezeu, atunci când au hotărât că vor răspunde la invitația de a fi împreună în casa de rugăciune a bisericii noastre.

În prima seară Cuvântul de bază l-a avut fratele Titus Colțea, pastorul bisericii bap-

tiste din Florida (SUA). Textul citit a fost din Ioan 14:1-11. Profesia fratelui Titus Colțea fiind medicina, el s-a folosit și de aceasta pentru a explica adevărul despre viața veșnică, în care, o mare parte din oamenii care tră-

celora care l-au acceptat ca Domn și învățător: „Eu merg să vă pregătesc un loc, ca acolo unde voi fi Eu să fiți și voi.” Pentru a ajunge acolo omul trebuie să facă trei lucruri: să creadă că există rai; să dorească să ajungă acolo; să știe calea spre rai. Iar Isus spunea în cuvântarea Sa din Ioan 14, în care de fapt era cuprinsă toată lucrarea Sa de trei ani și jumătate, și anume în versetul 6. „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața, nimeni nu vine la Tatăl decât prin mine.” A laudat pe Domnul fratele Florin Aștefănoaie, cântăreț la Opera Națională Română din Cluj. Fratele Iuliu Centea a continuat în a doua seară citind Ioan 1:11-13: „A venit la ai Săi, dar ai Săi nu L-au primit. Dar tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui...” Au fost prezentate 20 de lucruri care se întâmplă deodată în viața unui om atunci când acesta îl acceptă pe Isus ca Mântuitor. Câteva din acestea: devine membru în familia lui Dumnezeu, devine o făptură nouă, devine tem-

plul Duhului Sfânt, devine moștenitor împreună cu Hristos, devine prietenul lui Isus. În încheierea serii a fost cântată piesa „Mărețul har m-a mântuit pe mine din păcat” de către invitata Claudia Hodișan, cântăreață la Opera Națională Română din Cluj.

Duminică seara fiind citit Cuvântul Domnului din Genesa 6:11-22, fratele Sorin Piț a făcut o invitație la a intra în „corabia” pregătită de Domnul Isus pentru salvarea lumii din păcat și moarte.

Fratele Sorin Piț a fost însoțit de un grup de surori care au slujit cu cântări și poezii printre care și familia Blaga. Biserica noastră rostește mulțumirea și binecuvântarea peste toți cei care ne-au onorat cu prezența, dorind ca întreaga localitate să fie inundată de bucuria mântuirii. Dorin Gavra

Reluăm tema dragostei, având nădejdea că aceste gânduri, ca și cele de până acum, să vă ajute să realizați ce este dragostea lui Dumnezeu, cum funcționează ea și ce beneficii aduce. Ideea de față este actuală pentru că nimănui nu-i place să aibă de a face cu cineva care se laudă pe sine. Dacă cineva iubește nu se va scoate pe sine în evidență.

Cuvântul grecesc folosit aici este *perpereuomai*, care se traduce prin a se lăuda, a fi fudul, fălos, fanfaron. Această afirmație are în sine ideea că dragostea nu merge, nu umblă oriunde ca să trâmbițeze despre sine numai lucruri extraordinare, deosebite, sau cât e ea de nemaipomenită. Ca să fie și mai clar apelez la un alt termen, și anume: paradă. Când are loc o paradă, de obicei, mășcăluiește o coloană întreagă de personaje având un program cât mai impresionant, mai pompos, în cinstea cuiva. Cel ce se laudă face paradă în cinstea lui însuși.

Lumea, astăzi, este obișnuită cu circari de tot soiul, care urmăresc să facă pe placul oricui. Domnul Isus

iesc azi, nu mai cred. Totuși experiența îndelungată a medicinei vorbește despre 13.000.000 de oameni care au avut parte de moarte clinică întorcându-se din nou în viață, au declarat cu gurile lor, fiind martori, că există viață veșnică, că există rai și există iad. Isus, după ce a murit și a înviat plătind prețul păcatului lumii, a spus

Dragostea

„Chiar dacă aș vorbi în limbi omenești și îngeresti, și n-aș avea dragoste, sunt o aramă sunătoare sau un chimval zăgănit. Și chiar dacă aș avea darul proorociei și aș cunoaște toate tainele și toată știința, chiar dacă aș avea toată credința, așa încât să mut munții, și n-aș avea dragoste, nu sunt nimic. Și chiar dacă mi-aș împărți toată averea pentru hrana săracilor, chiar dacă mi-aș da trupul să fie ars, și n-aș avea dragoste, nu-mi folosește la nimic. Dragostea este îndelung răbdătoare, este plină de bunătate, dragostea nu pizmuiește, dragostea nu se laudă, nu se umflă de mândrie, nu se poartă necuviincios, nu caută folosul său, nu se mânie, nu se gândește la rău, nu se bucură de nelegiuire, ci se bucură de adevăr; acoperă totul, crede totul, nădăjduiește totul, suferă totul. Dragostea nu va pieri niciodată...” (1 Corinteni 13:1-8/a)

Dragostea nu se laudă

nu și-a propus niciodată așa ceva. El nu a venit să facă paradă, ci a venit să slujească (Mat. 20:28). Tot așa nici noi nu suntem chemați să ne afișăm, să ne fălim cu noi înșine. Aș dori să privim acum la Moise. În Numeri capitolul 12, Maria și Aron vorbesc împotriva lui Moise, pentru că își luase o femeie etiopiană. Apoi îl judecă pe Moise spunând că Domnul

poate vorbi și prin altcineva nu numai prin el. Versetul 2, la sfârșit afirmă: „Și Domnul a auzit-o.” Dumnezeu nu aude numai rugăciunile și cântările, ci aude și cuvintele de judecată și răutate. Dar, în contrast cu imaginea celor doi, v. 3 spune că „Moise era cel mai blând, mai blând ca orice om de pe fața pământului”. Moise nu vrea să-și afirme el chemarea și

slujba primită de la Dumnezeu, ci rămâne încredințat că Dumnezeu va lucra. Deodată Domnul îi cheamă la ușa cortului și le spune: veniți să evaluăm situația. Voi ați evaluat într-un fel, pe Moise îl cunosc, acum vreau să aflați de la Mine cum văd Eu lucrurile. Iată cum începe Dumnezeu: „Ascultați bine ce vă spun!”, fiți foarte atenți la ce veți auzi. Moise este robul Meu (v. 7), el este credincios în toată casa Mea, Eu îi vorbesc gură către gură, mă descopăr lui, nu prin lucruri greu de înțeles, ci el vede chipul Domnului. Apoi Scriptura zice că Domnul s-a aprins de mânie și a plecat (v. 9). A plecat Dumnezeu de la ei, dar a rămas lepra care a umplut-o pe Maria. Observăm că Dumnezeu nu-l numește pe Moise: împăratul Meu sau

proorocul Meu ci robul Meu. Nu robul se afirmă ci Stăpânul. Nu are voie și nici nu are cu ce se afirma. Moise nu spune Mariei: vezi dacă nu ai putut să taci, ce ai pățit. Eu nu am ce să-ți fac. Măcar ai să înveți să nu mai vorbești împotriva mea. Moise mânat de dragostea pentru sora ei, se roagă pentru ea și strigă la Domnul: „Dumnezeule, te rog, vindecă-o”. Aș dori ca toți să ne lăsăm apărați și înălțați de Dumnezeu la vremea hotărâtă de El.

Apostolul Pavel avea și el cu ce să se laude. În Fil. 3:4-7 zice că: era tăiat împrejur (dacă se compara cu iudeii), era din neamul lui Izrael, din seminția lui Beniamin, evreu din evrei, Fariseu plin de râvnă, fără prihană. Dar, pentru Cristos toate le-a socotit ca o pierdere față de prețul nespuns de mare al cunoașterii lui Cristos Isus, Domnul. Apoi Pavel afirmă în Ef. 5:19: „Vorbiți între voi cu psalmi, cu cântări de laudă și cu cântări duhovnicești, și cântați și aduceți din toată inima laudă Domnului”. Lăudați pe Domnul, căci în veac ține îndurarea Lui! Pastor Teofil Tripo

Parastas în amintirea „domnului Dulău”

În duminica a doua din Postul Sfințelor Paști, pe data de 27 martie, se împlinesc șase săptămâni de la trecerea la cele veșnice a regretatului profesor Gheorghe Dulău. Urmând tradiției și rânduielii Bisericii Ortodoxe Române, familia sa se va aduna în această duminică la biserica ortodoxă din Micherechi, pentru ca, odată cu terminarea Sfintei Liturghii, care va începe la ora 9.00, să se săvârșească slujba Parastasului în amintirea celui răposat. Sfintele slujbe vor fi săvârșite de către părintele Ioan Bun, parohul comunei. T. Iova

„Cel ce iubește cu adevărat pe Dumnezeu acela se și roagă cu totul neîmprăștiat. Și cel ce se roagă cu totul neîmprăștiat, acela iubește pe Dumnezeu cu adevărat.”
Sfântul Maxim Mărturisitorul

Centenarul vieții monahale în America

Cea mai veche mănăstire ortodoxă din America de Nord își va aniversa centenarul la sfârșitul lunii mai.

Mănăstirea Sf. Tihon din Zadonsk, din statul Pennsylvania, a fost fondată în 1905 de către ieromonahul Arseni Chagovetz, și a fost construită datorită donațiilor făcute de imigranții din Europa Centrală și de Est stabiliți în zonă.

Lăcașul a devenit de atunci un centru de educație și de spiritualitate ortodoxă, mai ales după ce aici a luat ființă Seminarul Sf. Tihon, în 1938.

Mănăstiri din România

Nicula

Într-un frumos cadru natural, situată la 50 km nord-est de Cluj și la 18 km sud-est de Dej, în comuna Fizeșul Gherlei se află Mănăstirea Nicula, cu frumoasa bisericuță din lemn în stil maramureșean. A fost succesiv reconstruită în anii 1552, 1700–1712 și 1973. Pictura interioară a fost realizată în a doua jumătate a secolului al XIX-lea de către canonicul Mihail Șerban din Gherla, ulterior restaurată de pictorul Vasile Pascu, în anul 1961. În biserica mare se află Icoana Sfintei Fecioare Maria – făcătoare de minuni, operă a zugravului Luca din Iclodul Mare, executată în 1681, dăruită mănăstirii de nobilul român Ioan Cupșa din Nicula.

Este vorba de fapt de un adevărat complex monahal care cuprinde pe lângă construcțiile bisericești și spații pentru cazarea pelerinilor veniți aici din toată țara și din străinătate, precum și vestitele ateliere în care călugării pictează minunate icoane pe sticlă.

Această vatră de spiritualitate creștinească, atrage în fiecare an un număr tot mai mare de pelerini îndeosebi la 15 august când are loc sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, grandioasă manifestare religioasă. Este impresionant să vezi grupurile de tineri și vârstnici, conduși de preoți, cu prapori și icoane cântând: „O Marie, cântăm ție”.

Toma Iova

Bunavestire – o sărbătoare a Maicii Domnului

lubiți credincioși,

Ziua de 25 martie este o zi de bucurie pentru noi, creștinii, nu numai pentru faptul că în urmă cu câteva zile am trecut la echinocliul de primăvară, când întreaga natură se reînnoiește și începe o viață nouă, ci mai cu seamă pentru faptul că prăznuim Bunavestire, una dintre sărbătorile închinat Maicii Domnului. Ce este Bunavestire sau Blagoveștenia, cum o numeau strămoșii noștri, și în ce constă însemnătatea ei? (...)

Sfintele Evanghelii nu spun nimic cu privire la copilăria Fecioarei Maria. Doar tradiția arată că era fiica lui Ioachim și a Anei, doi bătrâni credincioși din Nazaret, descendenți din David, care o viață întreagă s-au rugat lui Dumnezeu să le dăruiască un copil. Și Dumnezeu le-a ascultat rugăciunea și le-a răsplătit credința, dăruindu-le, spre bătrânețe, o fiică ce a primit numele „Miriam” sau „Maria”, care înseamnă „cea plăcută”, „cea aleasă”, „Doamnă” sau „Stăpână”. De mică, de la trei ani, a fost închinată Domnului, fiind dusă de părinții ei la templul din Ierusalim, unde a crescut sub îndrumarea unor femei în vârstă. (...) Și pentru că părinții ei muriseră între timp, tânăra Maria a fost încredințată unei rude mai îndepărtate, coborâtor tot din David, bătrânul Iosif, un om drept din Nazaret, care trebuia să-i ofere tinerei Maria ocrotire și adăpost.

Sfânta Scriptură ne spune că Maria era „logodită” cu dreptul Iosif, dar ea a trăit în toată viața în feciorie, după cum se făgăduise lui Dumnezeu încă de la „închinarea” ei la templul din Ierusalim. Acestea au fost motivele pentru care ea a fost aleasă de Dumnezeu să-L nască în chip văzut pe Pruncul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu și Mântuitorul lumii.

În casa dreptului Iosif află vestea unică, rezervată numai ei, adusă de arhanghelul Gavriil. (...) Narațiunea evanghelică privind bunavestire a Nașterii Pruncului Iisus se desfășoară sub forma unui dialog între arhanghelul Gavriil, trimisul lui Dumnezeu, și Fecioara Maria. Cuvintele cu care o întâmpină îngerul sunt: „Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei” (Luca 1,28). La tulburarea ei, firească de altfel, în fața acestor cuvinte de preamărire, îngerul continuă, vestind-o că „a aflat har la Dumnezeu”, că va zămisi și va naște un Fiu al cărui nume va fi „Iisus”, care se va chema și „Fiul Celui Prea Înalt”. Acesta „va împărăți peste casa lui Iacov în veci și împărăția Lui nu va avea sfârșit” (Luca 1,30–33). (...)

Maria nu și-a pierdut cumpătul în fața acestei solii creștine, ci îndrăznește să întrebe plină de curaj: „Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?” (Luca 1,34). Urmează a doua parte a mesajului divin, și cea mai importantă, în care arhanghelul îi dezvăluie modul minunat în care se va petrece zămisirea Pruncului, subliniind din nou dumnezeirea Lui: „Duhul Sfânt se va pogori peste tine și puterea Celui Prea Înalt te va umbri; pentru aceea și Sfântul care se va naște din tine Fiul lui Dumnezeu se va chema” (Luca 1,35). Pentru a întări adevărul celor spuse, îngerul o mai înștiințează că și ruda ei, Elisabeta, va avea un fiu „la

bătrânețele ei”, încheind prin cuvintele: „Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputință” (Luca 1,36–37).

După ce a ascultat cu emoție aceste profeții, Maria răspunde cu seninătate și demnitate: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău” (Luca 1,38). (...)

lubiți credincioși,

Troparul praznicului de azi rezumă acest episod biblic și cu conținut dogmatic prin cuvintele: „Astăzi este începutul mântuirii noastre și arătarea Celui din veac. Fiul lui Dumnezeu se face Fiul Fecioarei și Gavriil binevestește”. Iar Părinții de la primul Sinod ecumenic din anul 325, alcătuind primele articole din Simbolul de Credință, au făcut precizarea că „S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut om”. (...) Prin mijlocirea Sfintei Fecioare Maria, Fiul lui Dumnezeu devine Fiul Fecioarei. Și astfel, ea devine „Născătoare de Dumnezeu”, devine „Maica lui Dumnezeu” și – în același timp – „Maica” noastră a tuturor. Și cu toate acestea, ea rămâne pentru totdeauna „Fecioară” sau „Puritatea Fecioară”, cum o numește Biserica. Era cea mai mare cinste pe care Dumnezeu o putea încredința unei femei.

A cinstit-o Însuși Dumnezeu, de vreme ce a ales-o pe ea să-L nască pe Mesia Cel prezis de prooroci, pe Fiul Său; a cinstit-o îngerul binevestitor numind-o „plină de har” și „binecuvântată între femei” (Luca 1,20); a cinstit-o Elisabeta, mama lui Ioan Botezătorul, numind-o „binecuvântată între femei” și „Maica Domnului meu” (Luca 1,42–43); a cinstit-o Însuși Fiul ei, Care în copilărie îi era „supus” (cf. Luca 2,51), iar mai târziu, pe cruce fiind, a încredințat-o Apostolului său preferat, Sfântul Ioan (Ioan 19,26–27). Ea însăși, sub insuflarea Duhului Sfânt, a zis despre sine că „de acum mă vor ferici toate neamurile, că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic” (Luca 1,48–49). (...)

Să o preamărim și noi, repetând cuvintele pe care le auzim la slujbele noastre prin vocea preotului: „Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii, întru cântări cinstindu-o, să o mărim”. Amin.

(Din volumul „Predici la duminici și sărbători” de pr. prof. dr. Mircea Păcurariu)

ISTORIA ROMÂNILOR

...în date și fapte

● 1247 – apare Diploma Cavalerilor Ioaniți, în care sunt menționate la sud de Carpați formațiunile statale românești precum: Banatul de Severin, Voievodatul lui Litovoi și Voievodatul lui Seneslau, Cnezatul lui Ioan și Cnezatul lui Farkaș.

● După descălecatul lui Negru-Vodă, în 1291, Basarab I obține independența Țării Românești față de Ungaria, prin victoria de la Posada, 9–12 noiembrie 1330. Acestuia îi urmează la domnie Nicolae Alexandru și Vladislav Vlaicu.

Scene din Cronica pictată de la Viena, reprezentând victoria românilor la Posada

● Izvoarele istorice ale timpului menționează ca întemeietor al Moldovei pe Dragoș din Maramureș, care descălecă în 1352. Acestuia îi urmează Bogdan, al doilea descălecător al Moldovei, care va reuși să obțină independența Moldovei față de Ungaria. La conducerea Țării Moldovei vor succeda lui Bogdan, Petru Mușat I și Roman I.

● În provincia Dobrogea, Balica apare ca despot, urmat de Dobrotici, care va pune bazele statului feudal dobrogean, urmat apoi de Ivanco, iar în 1388 Mircea cel Bătrân va alipi Dobrogea, Țării Românești.

● O dată cu domnia lui Mircea cel Bătrân, se concretizează lupta împotriva otomanilor și a pericolului reprezentat de aceștia în Europa. După un tratat cu Sigismund de Luxemburg al Ungariei, în martie 1395, la 17 mai are loc bătălia de la Rovine, unde Mircea cel Bătrân îl învinge pe conducătorul turc, Baiazid. În

1396 participă la cruciada antiotomană de la Nicopole. Mircea cel Bătrân moare la data de 31 ianuarie 1418, fiind înmormântat la mănăstirea Cozia.

● 1441 – la conducerea Transilvaniei vine lăncu de Hunedoara. Până în anul 1443, poartă diferite războaie contra turcilor, pe care le câștigă. Astfel el ajunge să conducă cruciada numită „Campania cea lungă”. Cruciații ajung până la Sofia, turcii cerând pace, o pace foarte avantajoasă pentru Ungaria. În 1444 regele maghiar hotărăște reatacarea turcilor, însă sunt înfrânți la Varna. În urma bătăliei de la Varna regele maghiar moare și lăncu de Hunedoara devine guvernator al Ungariei până în anul 1453, fiindcă fiul regelui era minor.

● 1448 – se organizează o nouă cruciadă, însă sunt înfrânți la Kossopolje.

● 1453 – Constantinopolul este cucerit și se organizează o nouă cruciadă. Lăncu câștigă bătălia de la Belgrad, însă moare de ciumă după această bătălie.

● 1456 – la conducere

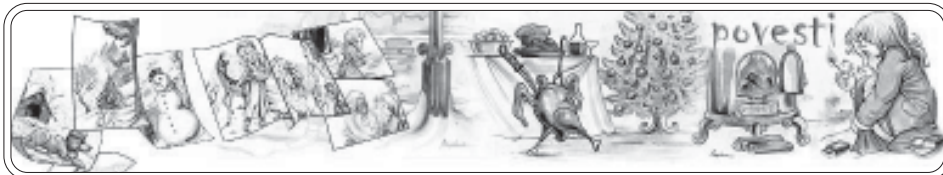

Vlad Tepeș, domnitorul Țării Românești

rea Țării Românești vine Vlad Tepeș, fiind ajutat de lăncu de Hunedoara. În 1459 el refuză să mai plătească tribut și turcii organizează o campanie de pedepsire.

● Noaptea de 16/17 iunie 1462 – Tepeș ordonă atacarea taberei turcești, însă Mehmed al II-lea scapă. Vlad Tepeș este înălțurat de la tron și este luat prizonier de către Matei Corvin.

(Va urma)

Motanul încălțat (II)

După povestea lui Charles Perrault

Regele dori să facă plimbarea împreună cu marchizul de Carabas, care se urcă în caleșca regală și continuă drumul. Motanul înțelegese că planurile sale aveau sorți de izbândă.

Merse înainte, amenințând țăraniii întâlniți pe câmp:

– Oameni buni, dacă nu veți spune că pășunea pe care o cosiți este a marchizului de Carabas, va fi vai și amar de voi.

Regele întrebă pe țărani a cui era pășunea cosită.

– A marchizului de Carabas, au răspuns cu toții, căci amenințările motanului le băgase frica în oase.

– Văd că aveți o avere frumoasă! spuse regele marchizului de Carabas.

– Da, sire, este o fâneață care aduce, an de an, roade îmbelșugate, răspunse marchizul.

Regele, care trecu imediat după aceea, vru să știe ale cui sunt grânele pe care le vede înaintea ochilor.

– Ale marchizului de Carabas, răspunseră secerătorii, și regele se bucură din nou.

Motanul, care mergea înaintea caleștii, le repeta același lucru tuturor celor întâlniți în cale, iar regele se minuna de averile nenumărate ale marchizului de Carabas.

Ajunse, în cele din urmă, în fața unui castel frumos, ce aparținea unui căpcăun, care era stăpânul tuturor pământurilor pe unde trecuse regele până atunci.

Motanul, care avusese grija să afle câte ceva despre ce era în stare căpcăunul, ceru să-i vorbească.

El îi spuse:

– Nu voiam să trec prin apropierea castelului fără să am cinstea să vă fac o plăcaciune.

Căpcăunul îl primi atât de frumos pe cât poate un căpcăun.

– Mi s-a spus că aveți darul de a vă prefăce în fel și chip de animale. Într-un leu, de pildă, sau într-un elefant, vorbi motanul.

– Este foarte adevărat, răspunse brusc căpcăunul și, pentru a te convinge, mă voi prefăce pe loc într-un leu.

Motanul fu atât de înspăimântat la vederea leului, că tremura tot. După puțin timp, îl văzu pe căpcăun reluându-și întruhiparea dinainte și îi destăinui spaima prin care trecuse.

– Mi s-a mai povestit, spuse motanul, că puteți lua

și înfățișarea celor mai mici animale, de exemplu vă puteți preschimba în șobolan sau chiar în șoarece, ceea ce nu-mi prea vine a crede.

– Și de ce nu-ți vine a crede? întrebă căpcăunul. Vei vedea.

Și căpcăunul se prefăcu pe dată într-un șoricel, care alerga pe podea. Motanul atât așteptă, se azvârli asupra lui și-l înghiți.

Între timp, regele, zăbind frumosul castel al căpcăunului, dădu să intre. Motanul, care auzise zgomotul caleștii, îi sări înainte.

– Majestate, fiți binevenit în castelul marchizului de Carabas, spuse el regelui.

– Așadar, domnule marchiz, și acest castel vă aparține?! exclamă regele.

Marchizul oferă brațul tinerei prințese, și porni în urma regelui, care urcă cel dintâi. Intrară într-o sală mare, unde găsiră masa îmbelșugată pentru ospățul pe care îl pregătise oaspeților săi.

Regele, încântat de calitățile marchizului, îi spuse acestuia:

– Aș dori să-mi fiți gine-re, domnule marchiz.

Marchizul acceptă onoarea acordată de rege și, în aceeași zi, se căsătorii cu prințesa. Iar motanul ajunsese mare dregător, nu mai prindea șoareci decât pentru propria lui plăcere.

Sfârșit

Serată de teatru la Chitighaz

Încă de mici am fost atrase spre ceea ce se numește artă, în special spre poezie. De aceea, încă de la începutul liceului, ne-am înscris în echipa de teatru – de amatori – sperând că setea de cunoaștere a poeziilor contemporane, dar în mare măsură și a poeziilor populare, ne va fi satisfăcută.

Dragostea pentru frumos, pentru poezie am vrut s-o împărtășim și altora, astfel în ziua de 17 martie a.c., am fost prezenți în comuna Chitighaz, la școala românească, unde am fost primiți cu nerăbdare și bucurie atât de directorul *Erica Borbil Nedrașu*, cât și de profesorii și tinerii care învață la această instituție. Gândindu-ne ce piesă și ce poezii vor fi mai potrivite pentru această seară, am ales poezii din creația poetului Lucian Magdu, volumul „Confesiune”, iar din dramaturgie am ales piesa de teatru „Un pedagog de școală nouă”, scrisă de Ion Luca Caragiale. După reacția auditorului, care a fost compus din profesori și elevi din Chitighaz, ne-am dat seama că am făcut o alegere bună, piesa plăcându-le foarte mult școlarilor. Probabil că aceasta își găsește răsunetul și în ziua de astăzi, fiind apropiată vârstei elevilor și fiind de actualitate.

La despărțire, elevii comunei ne-au smuls promisiunea că ne vom reîntoarce cât mai curând și că vom pune în scenă și alte piese.

Lucian Magdu s-a născut în Bătania, la 23 aprilie 1937 și s-a stins din viață la Budapesta, la 22 mai 1968, la numai 31 de ani. În scurta sa viață, Lucian Magdu a lăsat o amplă operă poetică. Volumul „Confesiune” e un document suflător și spiritual de prim ordin, la care e supusă ființa. Prin poeziile sale, fiul preotului din Bătania a adus o mare contribuție la dezvoltarea literaturii românești din Ungaria.

Elevii teatrului de amatori doresc să le mulțumească profesorilor *Vera Gurzău* și *Eugen Țugulea* pentru stăruința și timpul acordat.

Natalia Minea, Ramona Szöllösi și Timea Darko,
elevae ale Liceului „N. Bălcescu”

Arsenium, primul O-Zone solo

Toderaș Arsenie, unul dintre ex-membrii trupei O-Zone, a pus în practică mult mai repede decât era prevăzut, proiectul solo pe care,

în luna ianuarie, anunțase că îl pregătește. Chiar dacă atunci trupa nu se destrămase oficial, Arsenie a spus că fiecare dintre ei are în plan câte un album pe cont propriu, dar că acesta nu va lua „forma finală” decât peste un an, poate chiar doi. Nu au trecut decât două luni de atunci și cântărețul se pregătește deja de lansare. Toderaș se va numi în lumea muzicală Arsenium și se va lansa pe piața muzicală din Europa cu melodia „Love me”, care vorbește, după cum sugerează și titlul, despre o poveste de dragoste.

C. Martin

REZOLUAȚI

De câte ori apare litera A în desen? Dacă privești atent, descoperi și altă literă. Care este?

Soluție: 6

„Cred că România e cea mai frumoasă țară din lume”

La numai câțiva kilometri de granița dintre România și Ungaria se află o localitate în care, în ultimii ani, s-au mutat din ce în ce mai multe familii din România. Este vorba de orașul Bătania, unde la școala generală, în urma acestei migrații, sunt din ce în ce mai mulți elevi români care studiază aici. Tre-când prin această școală, am stat și noi de vorbă cu câteva eleve, întrebându-le despre viața lor în noul mediu.

– Cânt la vioară începând din clasa a 2-a. Îmi place foarte mult să cânt. Umblu la Școala Populară de Arte, unde am două ore pe săptămână, începând discuția *Laura Stan*, elevă în clasa a 4-a. Împreună cu niște prietene, sunt membră a corului școlii, unde acum învățăm să cântăm poeziile lui Eminescu, „Pe lângă plopii fără soți”, „O, rămai” și așa mai departe.

– Dacă îți place muzica, bănuiesc că și dansurile?

– Da, îmi plac foarte mult dansurile populare. În fiecare joi după-masă avem ocupații, care sunt dirijate de profesorul *Ioan Ruja*.

– Ce ai vrea să devii, când o să fii mare?

– Încă nu știu precis, dar aș dori foarte mult să devin profesoară de desen, deoarece îmi place foarte mult să desenez animale, case, dar aș dori să fac și caiete de colorat pentru copii. De exemplu, ultima dată am desenat despre Paști, și anume un băiat cum stropește pe o fetiță cu apă minerală.

– Ai mai participat la vre-un concurs?

– Da. La un concurs de desen am participat, unde am câștigat, iar premiul a fost un tricou. Am participat și la alte competiții, la concurs internațional de matematică, care a avut loc la Mezőkövácsháza, unde, alături de copiii din Ungaria, au fost prezenți copii din România și din Slovacia. Eu am terminat pe locul doi, în urma prietenei mele Carina, care s-a calificat pe primul loc.

– Cu ce îți petreci timpul liber?

– Joc tenis cu Amalia, iar când sunt singură desenez sau citesc cărți de povești.

– Ne-am mutat din Timișoara anul trecut aici la Bătania, începe să-mi povestească despre viața ei *Alexandra Corina Szabó*, tot elevă în clasa a 4-a.

– Mai mergeți din când în când acasă, în România?

– În România mergem doar când am vacanță.

Laura Stan și Alexandra Corina Szabó

Atunci o vizitam pe mătușă-mea, singura rudenie din România, și pe foștii vecini cu care ne-am împăcat mai bine.

– La școală cum te-ai obișnuiești?

– Bine, din prima zi m-am împrietenit cu noii colegi și cu Laura, care-mi este de fapt cea mai bună prietenă. Îmi place să fiu la școală, îmi place și să învăț. Din păcate, deocamdată nu prea am medie bună, dar sper ca în viitor să pot să fiu și mai sânguincioasă, care să se dovedească și în medii. Îmi place româna, citirea, compunerea, științele, aproape toate materiile, dar prefer mai mult matematica.

– Am auzit că ai participat și tu la concurs de matematică?

– Da, am participat și eu la concursul de matematică, care a fost organizat la Mezőkövácsháza. Ade-vărul e că rezultatele finale încă nu le-am primit,

dar am auzit, și domnul profesor mi-a șoptit, că sunt prima.

– Și a fost greu la competiție?

– Nu, nu mi-a fost greu deloc. Sistemul de învățământ din România e mai greu, decât cel din Ungaria. Această diferență se observă mai ales la matematică și la limbile străine. De exemplu: în România primeam așa problemă la care și mama cu tata s-au gândit câte o oră sau două, în schimb aici mă descurc destul de bine.

– Ca membră a corului școlar, bănuiesc că-ți place și

muzica. Ce fel de muzică preferi cel mai mult?

– Îmi place mult muzica ușoară și manelele.

– Cu dansurile cum te împaci?

– Îmi plac mai ales dansurile populare, dar și cele clasice. Păstrarea tradițiilor pentru mine e un lucru important. Am început să dansez din clasa întâi, în România, dar și acum dansez. În fiecare joi avem ocupații, după ore până la ora 16.00, până ce mergem acasă.

– În timpul liber ce-ți place să faci?

– Să merg în excursie. În excursie însă îmi mai place în România, pentru că e mult mai frumoasă. Pot să spun că din punct de vedere natural, e una dintre cele mai frumoase țări ale lumii. Are câmpii, munți, mare, râuri, tot ce dorește neamul omenesc. Pe mine personal mă atrag mult munții.

Cristian Martin

Leacurile primăverii

Salcia – medicamentul naturii

Primăvara oricât de repede sau de târziu ar sosi, de fiecare dată produce aceeași explozie de viață și de bucurie. Pentru cine merge să asculte și să privească pădurea, trezirea ei la viață este precum mersul șovăielnic și prudent al unui copil care învață să facă primii săi pași. Oricât ar fi de înalți și puternici, copacii se tem să-și lase mugurii frunzelor să plesnească, de teama gerurilor târzii. Din clipa în care seva arborilor se pune însă în mișcare, pădurea intră în sărbătoare. Păl-

curile de brazi și pini emană un parfum proaspăt și învi-orător, crengile mestecenilor și aninilor devin adevărate robinete cu sevă vindecătoare, întreaga suflare a pădurii respiră, o respirație pe care numai cei apropiați de natură o pot auzi. Din momentul punerii în mișcare a sevei, copacii devin adevărate farmacii: mugurii, scoarța și mlădițele lor au proprietăți vindecătoare cu totul excepționale.

Un important medicament al pădurii este *scoarța arborilor*. Aceasta constituie

un adevărat înveliș de protecție al copacilor, care îi apără nu numai de intemperii, ci și de toți nepoștii, de la insecte la viruși și bacterii ori ciuperci parazite. Obiceiul anumitor animale de a mânca scoarța nu are drept cauză întotdeauna foamea, ci adeseori este o formă de autotratament, pe care sălbăticiunile o fac instinctiv, mai ales iarna și primăvara. Dar să vedem ce taine ascunde scoarța uneia din speciile de copaci cele mai folosite în terapie – salcia.

Sfaturile bunicii

* Durerea de dinți se vindecă ușor cu ceai din crenguțe de rug de mure. Se face o infuzie care se lasă să se răcească, apoi se clătește gura cu ceai.

* Pentru guturai și tuse: ceai din crenguțe de brad, fierte împreună cu o ceapă curățată de foi și tăiată în patru.

* Pentru bronșită astmatică: semințe de cânepă prăjite și măcinate. Se ia o lingură de făină de cânepă, se pune într-o cană de ceai și

se opărește cu apa fierbinte. Se bea cât se poate de caldă, zece zile la rând, fără întrerupere.

* Pentru scăderea tensiunii: ceai din cimbrisor de câmp sau cimbru de grădină.

* Pentru febră și tuse: se ia o bucată de pânză împăturită în șase, se înmoaie în apa fierbinte cu oțet (porții egale) și se pune pe piept. Când se răcește, se înmoaie din nou și se repetă operațiunea.

* Pentru arsuri la stomac: un cartof crud, curățat și spălat, dat pe răzătoare mică, se mănâncă pe stomacul gol.

* Pentru diaree: se mănâncă mai multe lingurițe cu afine uscate sau scoase din afinată, împărțite pe toată ziua.

* Dureri de cap: frunze de varză date într-un clocot de apă, ușor zdrobite și puse calde pe frunte și cap. Pe deasupra se leagă o broboacă.

Utilizarea sălciei în medicina veche românească

Înainte ca în satele noastre să ajungă pilulele miraculoase ale industriei chimice, salcia era un medicament de uz curent în medicina populară românească. În satele de munte din Apuseni, ea era folosită contra durerilor reumatice și a durerilor de cap. În Oltenia, era un leac tradițional pentru guturai și gripă, în timp ce în Moldova se tratau cu ea toate bolile care produceau febră sau hemoragie, inclusiv tuberculoza și dizenteria. Fâșiile albe de

scoarță de salcie erau atâr-nate primăvara în tocul ușii, ca semn al sfârșitului iernii, dar și pentru a alunga guturaiul și febra de la cei din casă.

Un alt obicei era ca în fiecare primăvară, în postul Paștelui, să fie trecuți la o cură cu fiertură de salcie flăcării și fetele, „ca să nu se gonească înainte de timp”, adică pentru a le tempera activitatea hormonală și a face procesul de maturizare, sexuală mai ales, firesc și gradat.

Câteva din bolile care se vindecă cu scoarță de salcie

● **Reumatismul, reumatismul cronic, spondilita anchilozantă** – În perioadele de criză, se bea de 3 ori pe zi câte o 1/2 pahar de decoct de scoarță de salcie. Compușii din scoarță de salcie au efect analgezic și antiinflamator pentru articulații. Un tratament durează minimum 21 de zile și poate fi prelungit până la 2–3 luni. Aceeași cură este bună și pentru prevenirea cancerului și a altor boli tumorale (aceasta este concluzia unor studii clinice și de laborator de ultimă oră, făcute cu compușii salicilici din salcie și plop).

● **Rinita cronică și acută** – Se ia câte 1/2 linguriță de pulbere de salcie de 4 ori pe zi. Tratamentul se face până simptomele supărătoare dispar. O eficiență mai mare se obține prin combinarea acestui tratament cu inha-

lații cu uleiuri aromatice, cum ar fi cele de mentă și cimbru, mai ales.

● **Guturaiul, gripa și simptomele asociate (febră, dureri musculare, amețelă)** – În cazurile ușoare, se face același tratament ca și la rinită. În cazurile mai grave, se ia din 2 în 2 ore decoct combinat de salcie, câte 2–3 linguri. Acest preparat este foarte ușor de asimilat și are efecte rapide (de regulă, el produce o sudorație intensă, însoțită apoi de o senzație plăcută de relaxare și de reducerea febrei și a durerii).

● **Dureri și sângerări menstruale puternice** – Se bea decoctul de salcie, maximum 2–3 pahare pe zi. Taninurile din salcie vor opri hemoragia, iar salicilații vor reduce congestia, vor elimina durerile și vor reduce starea de nervozitate.

Alimentația sănătoasă

◆ Trebuie reduse kilogramele în plus. Motivul: prea multe kilograme slăbesc sistemul imunitar, ceea ce ne predispune la multe boli, printre care și cancerul. Formula ideală pentru greutate este: înălțimea în cm minus 100 = greutatea. De exemplu, o femeie de 1,65 m trebuie să aibă cel mult 65 kg. Cine are mai multe trebuie să reducă din mâncare.

◆ Măncați zilnic 200 g fructe proaspete

(2 mere) și 350 g legume (o farfurie de salată + o porție de conopidă), din care jumătate să fie crude.

◆ Reduceți grăsimile – 40 g de grăsime zilnic sunt suficiente (spun medicii). Asta înseamnă o bucată de unt sau margarină, plus 2 linguri de ulei. Și consumați de preferință brânzeturi sau iaurt fără grăsime.

◆ Măncați mai puțină carne și mezeluri – 1–2 porții pe săptămână sunt suficiente.

„A fost o șansă unică să vin la Bătania”

(Urmare din pagina a 5-a)

După ce am terminat școala economică, și eu, după firma din Ungaria, am fost angajat al Centrului de Îndrumare pentru Cultură pe județul Bihor și am lucrat la Casa de Cultură din Salonta ca și referent cultural, unde sub îndrumarea unor profesor renumiți din Oradea și de la Școala de Muzică din Oradea am avut un cor de copii. Atunci am înțeles mai bine ce înseamnă să te ocupi de copii. Atunci am luat o decizie, că nu vreau să rămân contabil, ci să merg mai departe, ceea ce ar fi însemnat neapărat să optez pentru admiterea la o facultate de profil pedagogic. Aceasta a însemnat să vin în Ungaria, deoarece am o verișoară cu care sunt într-o relație foarte bună. Mama mea este unguroaică, tata este român din Oltenia. Și ei s-au cunoscut la facultate. Iar eu, vorbind limba maghiară, mi-am zis că nu voi avea probleme, dar m-am gândit că din moment ce mă duc la profil de română și engleză, de limba maghiară nici nu prea voi avea nevoie.

– Cum ai ajuns profesor tocmai la Bătania?

– În timpul facultății am început deja să mă interesez de un post. La școala generală din Bătania foarte multe profesoare au mers în concediu de maternitate. În perioada respectivă era foarte mare nevoie de un profesor de limba română și engleză. Am profitat de ocazie, fiindcă era ocazia „acum ori niciodată”, vorba aia, pentru că dacă nu veneam atunci, școala avea nevoie de profesor, chema pe altcineva și atunci ar fi fost foarte greu să-mi găsesc un post pe acest profil, la o școală română din Ungaria. Am profitat de ocazie și atunci am venit aici.

– Ești căsătorit?

– Anul trecut m-am căsătorit cu Livia Simona Ianc. Ea e din Oradea. Am cunoscut-o cam departe de Salonta și Oradea, la Timișoara, în cadrul unui festival de artă medievală. Acolo ne-am întâlnit. Ne-am împrietenit și am continuat să păstrăm legătura, după care am hotărât, ca să putem fi și mai mult timp împreună, să vină și ea la Seghedin, să termine școala pe care am terminat-o și eu. Așa că în ultimul meu an de facultate ea era în anul I. Acum ea este pe cale să ter-

mine, anul acesta își va da licența, tot la secția de engleză-română din cadrul Institutului Pedagogic „Juhász Gyula” din Seghedin. Sperăm ca pe viitor să-și găsească și ea un loc de muncă, dacă se poate în Bătania, iar dacă nu măcar undeva prin apropiere.

– Revenind la muzică, în afară de corul cu copiii mai faci ceva? Ziceai că ai învățat de mic să cânti la chitară...

– Când am fost în România, am predat ore de chitară la copii, dar de când sunt în Ungaria nu a fost cerere pentru așa ceva. Motivul cred că este faptul că instrumentul e destul de scump. O chitară bunicică începe de la 40.000–50.000 de forinți. Și, cum în dotarea școlii nu sunt deloc chitari, părinții se gândesc să-și înscrie copiii la Școala Populară de Arte din localitate, unde au pian, unde au totuși o bază materială, au dotări, și copiii merg la școala aceasta. Și așa cât de cât e satisfăcută și cererea aceasta a copiilor și a părinților de a învăța un instrument, și totuși de la profesori de specialitate, căci acești profesori au terminat ori Academia de Muzică, ori la profil de muzică la ceva institut pedagogic.

– Ca profesor, ai vreun copil talentat la muzică?

– Da, sunt mai multe fetițe. Spun fetițe deoarece nu am băieți în cor. În școala noastră sunt mult mai multe fete decât băieți, iar băieții, în ziua de azi, nu prea mai sunt interesați de această latură a educației, cum ar fi corul. Dar sunt 5–6 fetițe care sunt foarte talentate în ceea ce privește muzica. Ele sunt mai ales cele care chiar umblă la această Școală Populară de Arte și învață la diferite instrumente, pian, vioară, și ele se descurcă foarte bine în ale muzicii, să zicem „prind melodia din zbor”.

– Ce cântece înveți cu copiii?

– Cântece populare românești din diferite zone ale României, jocuri, dansuri. Participăm la diferite baluri românești, la „Perinița” mergem mereu, și încercăm să venim de fiecare dată cu piese noi. Am fost și în România, anul trecut, la Liceul Pedagogic „Dimitrie Țichindeal” din Arad, unde, de Crăciun, am susținut un mic concert de colinde, și copiii au mai prezentat o suită de dansuri. Cristian Martin

Românii din Ungaria vizitați de un poet ortodox

Zilele trecute, românii din Julia și Micherechi au fost vizitați de părintele Ioan Pinte, un poet originar din județul Bistrița-Năsăud, locul de naștere al marilor literați George Coșbuc și Liviu Rebreanu. În cele câteva zile petrecute în mijlocul comunității românești din Ungaria a avut mai multe întâlniri cu locuitorii satelor românești, și nu numai. A avut loc câte o serată literară la Micherechi și la Liceul Românesc „Nicolae Bălcescu” iar, ca o încoronare a săptămânii, în duminica Izgonirii lui Adam din Rai a slujit Sfânta Liturghie la Catedrala Ortodoxă Română din Julia.

Întâlnire cu credincioșii din Micherechi

Ioan Pinte s-a născut în județul Bistrița-Năsăud, într-o localitate de munte, pe Valea Someșului, în Runcu-Salvei. După terminarea școlilor primare a absolvit Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca. Devenind preot, a ajuns în parohia Chintelnic. De-a lungul vremii, pe lângă poezie, a fost și parlamentar, în legislatura 1996–2000, iar în prezent lucrează, pe lângă îndatoririle de la parohie, și la Centrul Județean Pentru Cultură al județului Bistrița-Năsăud, de unde a venit însoțit de colega dânsului, Dalma Székely. Este căsătorit, are doi copii, o fată studentă și un băiat care este în clasa a opta.

Pentru activitatea literară foarte bogată, Ioan Pinte a primit numeroase premii literare, printre care Marele premiu „George Coșbuc” al județului Bistrița-Năsăud, în 1989, Premiul de poezie al Editurii Dacia, pe anul 2000, etc. Părintele a editat, pe lângă volumele de poezii, și volume de convorbiri cu mari personalități ale culturii laice și religioase, ca părintele Nicolae Steinhardt sau părintele Dumitru Stăniloae.

La Micherechi, pe 7 martie, părintele Ioan Pinte a avut o întâlnire cu credincioșii din comună, în cadrul unei serate intitulată „Înger

și demon”. Într-un mediu deserts, oaspetele a povestit despre viața sa, citindu-se și câteva poezii. Credincioșii s-au arătat interesați de poezia părintelui, punând întrebări cu referire atât la viața, cât și la opera poetică a dânsului. Lu-

tați ale literaturii românești, și anume pe George Coșbuc și pe Liviu Rebreanu.

Miercuri, 9 martie, întâlnirea cu elevii de la Liceul „Nicolae Bălcescu”, a avut un caracter și mai accentuat de serată literară. În urma unui scurt cuvânt de deschidere, rostit de către directoarea dr. Maria Gurzău Czeglédi, elevii liceului au rostit un recital bilingv din poeziile părintelui, iar apoi a început o discuție despre temele abordate de către părintele în poezia sa. În tot acest timp, părintele mereu a accentuat legăturile pe care le-a avut scriitorul Liviu Rebreanu cu orașul Julia care, astfel, poate deveni o punte de legătură între literatura celor două popoare, maghiar și român. Aceasta, deoarece nu prea sunt cunoscuți autorii români în Ungaria, și invers. Acest lucru se încearcă să se contracareze, prin apariția unor volume noi, bilingve, în care poeți români și maghiari să apară împreună. Cum

Printre elevii din Julia

cru foarte interesant, ce a mirat pe mulți, este că părintele a prins dragostea pentru literatură, pentru poezie, de la niște țărani din satul său natal, care aveau la casele lor biblioteci impresionante și foarte bogate. Un accent deosebit s-a pus pe faptul că zona din care vine părintele a dat două dintre marile personali-

am aflat din cele spuse la această serată, un astfel de volum va vedea în curând lumina tiparului, în care vor fi incluse 16 poezii religioase scrise de părintele Ioan Pinte, și 16 scrise de către Gaál Aron, prietenul poet ungur, care de fapt i-a făcut invitația în Ungaria.

Toma Iova

„Poezia e copilul care rămâne în sufletul adolescentului, al omului matur, și al bătrânilor, peste durere, dezamăgire și suferință.”
Tudor Arghezi

„Poezia să îmbătrânească? De mii de ani cântă ciocărlia același cântec la răsăritul soarelui și lumea nu se satură să-l asculte.”
Nicolae Iorga

Ileana Mălăncioiu

S-a născut la 23 ianuarie 1940, în satul Godeni (județul Argeș): „...eram a doua fată a părinților mei și n-am fost primită cu prea multă bucurie. Fusesse așteptat un băiat. Tot așteptându-l, după mine, mama a mai născut încă două fete, dar nu a mai fost la fel de tristă.” – mărturisește poeta.

A absolvit Facultatea de Filosofie a Universității București în 1968, cu lucrarea *Locul filozofiei culturii în sistemul lui Lucian Blaga*. Doctor în filosofie în 1975, cu teza *Vina tragică (Tragicii Greci, Shakespeare, Dostoievski, Kafka)*.

Lucrează, înainte de 1989, la Televiziunea Română, la revista „Argeș”, la Studiourile Animafilm și la revista literară „Viața românească”. După '89 lucrează la revista social-politică „22”, la Editura Litera (redactor șef) și la săptămânalul „România literară”.

Ileana Mălăncioiu aduce în poezia sa elementele creștinismului (cosmic) al satului românesc. E vorba de o anumită credință în posibilitatea de transfigurare a unui eveniment nefericit, de a anula consecințele iremediabile ale unui eveniment tragic, încercându-le de valori până atunci necunoscute (cum spunea Mircea Eliade despre *Miorița*). „Eu nu am făcut altceva decât să-l preiau de la ai mei și să-l duc, în felul meu, mai departe. Vin de undeva de unde oamenii nu cred că mor, ci că trec în lumea cealaltă.”

❖
Nicolae Steinhardt
despre

Ileana Mălăncioiu

„Aferim, femeie! Curajoasă. Aspră. Le vede, le știe, le spune. Și cu suflet de muiere sensibilă, simțitoare. Suflet adânc, colțuros. Mare poetă.”

Da, asta admir: o tărie inteligentă (foc) și totodată accesibilă milei, duioșiei (indirecte). Am calificat-o: o *Antigonă* ducându-l pe *Oedip* de mână, dar o *Antigonă* cu suflet de *Electra* (și de *Ecaterina Teodoroiu*).”

Încă un ceas

Încă un ceas și așa fi văzut iarăși
cum soarele aleargă
pe deasupra norilor
și cum la marginea lor pâlpâie
ca la ivirea zorilor
unei alte vieți. Încă un ceas
și așa fi privit din nou
valea îngustă în care stam
și așa fi numărat brazii
proiectați în zare
și păsările sub care visam
și furnicile care umblau pe mine
ca pe un drum al lor obositor
și trist.
Încă un ceas și le-aș fi simțit
mușcătura
și m-aș fi bucurat că există
și m-aș fi bucurat că sunt altceva
decât tăcerea aceasta
hohotitoare.
Încă un ceas și norul acela negru
s-ar fi mutat de pe soare.

Ultima amintire

Spațiul devora
toate lucrurile din el
priveam în tăcere în urma lor
spre locul acela unde
nu se mai vede nimic
ca-n pânțelece
unui animal incolor
care mistuie lumea
și flămânzește
în chiar vremea în care mănâncă
totul până la ultima ființă vie
și până la ultima stâncă
în care a fost îngropat un om
și până la ultima cruce
pusă în spatele său
nainte de-a se duce
așteptam cu spaimă
să ne vină rândul
se apropia fantastica oră
spațiul devora toate lucrurile
din el
și ne uitam neputincioși
cum le devoră.

În fața muntelui

Inima reginei din stâncă
s-a ridicat
Numai eu în tăcere vin
La locul unde a fost îngropată
Golului rămas să mă-nchin.
În fața muntelui se află crucea
Cu scrisul îndreptat spre vânt;
Un crin alb îi acoperă
Intrarea-n pământ.
Noaptea se adâncește
În tăcere îi dau ocol
Porții cu semn regal, închisă
Între mine și gol.

Nu te-ai dus de tot

Nu te-ai dus de tot,
nu te-ai dus de tot
creierul meu înfierbântat te ține
în cea mai ascunsă celulă a lui
în care te-ai făcut bine.
Tu știi unde te afli deși te prefaci
că nu mai știi nimic și ești sătulă
de tot ce-a fost,
tot timpul te gândești
cum să faci să ieși
din această celulă.

Măinile tale ireal de fine
Sapă în taină grote cenușii
Toți paznicii lumii
te păzesc să nu evadezi
Dar cine te mai poate opri?

Azi-noapte ai reușit
să fugi pentru câteva clipe
Te-am văzut bine
cum ieși din foc
Și cum calci ușor
pe tâmpla mea stângă
și intri de bună voie la loc.

Sentimentul muntelui

Soare cald și vânt de primăvară,
Numai sus pe culme e zăpadă
Ne gândim la ea cu nostalgie
Dar cine mai urcă muntele
să o vadă?
Stâncile lucesc în zarea albastră,
În fața lor toate lucrurile
par mărunte,
Cum o fi oare să ai
sentimentul muntelui
Atunci când ești munte?
Munții nu știu nimic
despre măreția lor,
Numele lor e luat ades în răspăr,
Unii oameni au înnebunit
și cred că sunt munți
Dar cine poate să le spună
acest cumplit adevăr?

Nu pot să mă plâng

Nu pot să mă plâng de foame,
Hrana mea din ceruri vine,
Dar mi-e teamă pentru zeul
Ce se va hrăni cu mine.
Sunt prea neagră,
sunt prea tristă.
Jertfa mea poate să-i pară
Și mai slabă decât este
Și mai rea și mai amară.
Sângele-ar putea să-l verse
Într-un câmp frumos cu maci,
Carnea ar putea rămâne
Să se-mpartă la săraci.

Turnul Babel

Descoperisem un nou mod
de a ne înțelege
În ciuda limbilor
care s-au încurcat
Și terminasem de construit
Turnul Babel
Și era-nalt și bine așezat.

Când, nu știu cum,
totul a-nceput să se clatine
Și el însuși s-a gândit
că e vremea să urce
Spre noi, să-ncurce
limbile din nou,
Dar n-a mai avut ce să mai urce.

Vorbeam din nou
cu toții aceeași limbă,
Spuneam același lucru,
vreau să zic,
Iar el se uita liniștit
cum scandam același cuvânt
Care nu însemna absolut nimic.

Cântec de dor

Mi se făcuse dor
de cei patru pereți
Ai casei noastre așezate-n drum,
Încercam să-i zidesc înapoi
din nisip
Și din mari rotocoale de fum.
Un picior al nu știu cui îi surpa
Și auzeam în urmă râsul zglobiu
leșit chiar printre degetele groase
Care călcau alene prin pustiu.
Era un râs fioros de fiară,
Era râsul râsului și eu mă rugam
Să nu se zguduie sub el
pământul
Pe care înălțam
Din nou pentru a nu știu
câta oară
Cu multă-nrâncenare
și cu teamă
Pereții casei noastre prăbușite
Din lene și din nebăgare
de seamă.

Monumentul

Construiam un imens
monument funerar
cum nu mai fusese altul
trebuia să se-ntindă
cât tot ținutul
și tot înaltul
spre care ridicam cu spaimă ochii
din imensul convoi
unde căram piatra
dintr-o parte în alta
și înapoi.
Construiam un imens
monument funerar
era aproape gata cu tot confortul
mai trebuiau câteva lucruri
neînsemnate
și fără îndoială
mai trebuia mortul.

Cine are carte...

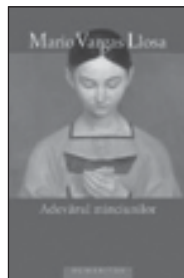
Dragi cititori, cu acest serial am dori să vă îndemnăm și să vă influențăm ca atunci când vizitați vreun oraș din România să treceți și pe la librării pentru a vă cumpăra cărți românești, romane, volume de poezii sau diferite albume prin care să vă îmbogățiți bibliotecile personale. Mai jos vă prezentăm câteva noi apariții de la Editura Humanitas.

POEME (1964-2004) / Ana Blandiana

Antologia de poeme a Anei Blandiana cuprinde patru decenii de poezie, de la volumul de debut, *Persoana întâia plural* (1964), la *Refluxul sensurilor* (2004). Ea reprezintă o dovadă, dacă mai era nevoie, că poezia ei, alcătuită din elanuri franțe și dintr-o perpetuă uimire în fața miracolului existenței, a intrat definitiv în galeria Poeziei românești. Fiecare pagină a antologiei este astfel întâlnirea cu o sensibilitate pentru care tot ce există pe lume devine semn, metaforă a unui tremur interior al ființei care se cere eliberat, fie într-o șoaptă, fie într-un strigăt.

ADEVĂRUL MINCIUNILOR / Mario Vargas Llosa

Viața este una și nu are limite. Citirea romanelor sparge acest tipar și ceea ce se dovedise unic se transformă în multe, în nenumărate vieți. Fiindcă asta este marea putere a literaturii, iar volumul de față ne face părtași la ea. *Lolita, Moartea la Veneția, Străinul, Manhattan Transfer, Tropicul Cancerului* sau *Toba de tinichea* sunt doar câteva dintre operele literare ale secolului al XX-lea despre care ne vorbește Mario Vargas Llosa în aceste pagini.

DE CE IUBIM FEMEILE / Mircea Cărtărescu

E limpede că și adulții au nevoie de povești. Numai că zânele lor și-au scurtat rochiile, și-au tăiat părul care le ajungea cândva la călcâie și au învățat să fie femei, ceea ce e mult mai complicat și mai periculos decât meseria de zână. Un mănunchi de istorii cu femei așadar, spuse simplu, captivant, de un povestăș a cărui viață seamănă ca două picături de apă cu a lui Mircea Cărtărescu. În fiecare poveste e un sâmbure de neobișnuit care stă ascuns în carnea obișnuitului, în „ordinar” o sămânță de extraordinar care dă rod epic. Un omagiu (adesea în sensul cel mai concret, erotic, al cuvântului) adus femeilor „pentru că sunt femei”, rostit de actorul Adrian Pintea.

Cei mai bogați oameni din lume

Revista americană Forbes a publicat topul pe anul acesta al celor mai bogați oameni din lume. Pentru al 11-lea an consecutiv, cel mai bogat este fondatorul companiei Microsoft, *Bill Gates*. Conform clasamentului publicat de Forbes, averea sa depășește 46 de miliarde de dolari.

Fondatorul Microsoft îl depășește cu puțin pe

Warren Buffett, a cărui avere este estimată la 44 de miliarde de dolari, bani câștigați din investițiile la bursă. Pe locul trei în topul celor mai bogați oameni din lume apare *Lakshmi Mittal* cu peste 25 de miliarde de dolari. Multimiliardarul indian cu afaceri în metalurgie este proprietarul consorțiului care deține în România Sidex Galați și Tepro Iași.

Istoria orașelor

1. De când este Parisul capitala Franței?

- ☐ Secolul I d. Hr.
- ☐ Jumătatea secolului al III-lea d. Hr.
- ☐ Sfârșitul secolului al X-lea d. Hr.
- ☐ Din secolul al XIV-lea d. Hr.

2. Cum se numea guvernatorul orașului Nieuw Amsterdam când a trebuit să se predea englezilor în 1664?

- ☐ Peter Minnewit
- ☐ Peter Stuveysant
- ☐ Henry Hudson
- ☐ Michael Bloomberg

3. Cine a înființat prima așezare în zona unde se află în prezent Londra?

- ☐ Englezii
- ☐ Anglii
- ☐ Saxonii
- ☐ Celții

4. Care a fost „Marea Pacoste” care a cuprins Londra în perioada 1664–1665?

- ☐ Epidemie
- ☐ Incendiu
- ☐ Inundații
- ☐ Val de temperaturi ridicate

5. Ce eveniment a declanșat Revoluția Franceză?

- ☐ Ziua Sf. Bartolomeu
- ☐ Masacrul de la Vassy
- ☐ Căderea Bastiliei
- ☐ Asasinarea lui Marat

6. Câte burguri alcătuiesc New York City din 1898?

- ☐ 5
- ☐ 7
- ☐ 9
- ☐ 10

7. Ce oraș a găzduit prima Expoziție Mondială?

- ☐ Paris
- ☐ New York
- ☐ Barcelona
- ☐ Londra

8. Care este cuvântul francez care denumește oricare din cele 20 de cartiere a Parisului?

- ☐ Departament
- ☐ Arrondissement
- ☐ Quartier
- ☐ Logement

9. Câți locuitori are New York City?

- ☐ 4 milioane
- ☐ 5 milioane
- ☐ 8 milioane
- ☐ 10 milioane

10. Care este celebrul monument din Paris căruia i s-a adăugat ulterior o piramidă de sticlă?

- ☐ Sorbona
- ☐ Centrul Georges Pompidou
- ☐ Catedrala Notre Dame
- ☐ Luvrul

(Soluții în pag. a 15-a)

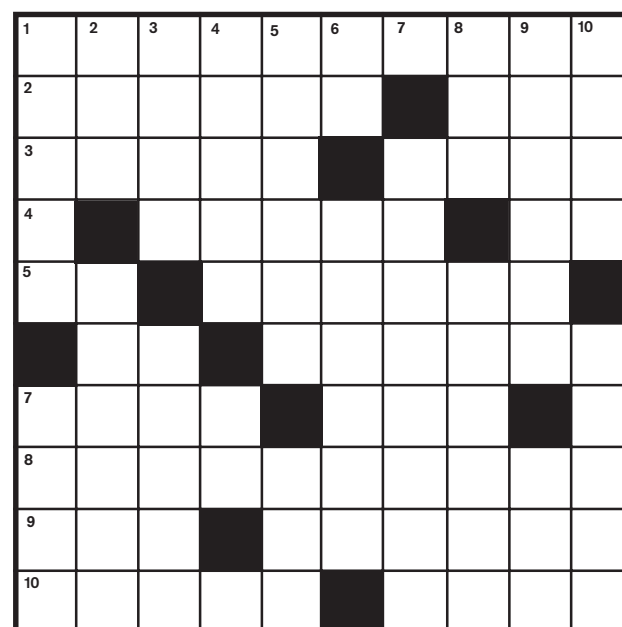
Luvrul
din Paris

Poetă născută la Timișoara

Vă invităm să potriviți în careul alăturat cuvintele alăturate mai jos. Dacă le-ați așezat pe toate la locul potrivit, vă vor mai rămâne două cuvinte din care veți afla numele unei poete din România.

Numele real al poetei este Otilia Valeria Coman și este bănățeană din Timișoara, unde s-a născut la 25 martie 1942. Liceul îl termină la Oradea iar Filologia la Cluj. În 1959, debutează în „Tribuna”, precum și în antologia „30 de poeți tineri”. În 1969 este distinsă cu Premiul Herder.

- FI, IC, LE, LV, NF
- AIA, ANA, AUR, ETC, IMN, NOI, ORI, TON
- ABIL, AICI, APTE, CIOC, LEAT, STUP
- ATLET, BIBAN, BRUNE, CINIC, CIONT, ESTIC, PICTA
- CHIRIE, EVACUA, FIBROS, ICNIRE, IUȚIRE, TEORIE, TIVIRE, TROFEU, URECHE
- CARAMBOL
- BLANDIANA
- BASCULANTĂ, PROVERBIAL

Rezultate egale în lanț la debut de sezon

După mai multe amânări, din cauza condițiilor meteorologice, în sfârșit au început luptele și în ligile inferioare, unde se luptă și echipele localităților cu populație românească. Cele mai reprezentative echipe ale acestora au debutat fiecare cu o remiză.

Kistarcsa–Jula 0-0

Echipa Julei, antrenată de *Pásztor József*, și-a susținut prima confruntare din liga a doua națională în deplasare, la Kistarcsa. Primele 20 de minute s-au scurs fără nici un eveniment remarcabil. Apoi gazdele au preluat inițiativa, dar și-au irosit rarele ocazii de gol. Fotbaliștii din orașul balnear abia după o jumătate de oră și-au dat seama că a început sezonul de primăvară, iar în a doua repriză au dominat clar jocul. Însă nici ei n-au reușit să înscrie. Prin urmare s-a născut un rezultat egal pe care antrenorul *Pásztor* l-a calificat simplu: „Rezultatul este unul real, pentru că nici una dintre cele două echipe n-ar fi meritat victoria, după meciul disputat pe un teren dificil.”

Kondoros–Bătania 2-2

În a treia divizie națională, revelația sezonului de toamnă, formația din Bătania s-a deplasat la o rivală județeană, care păstrează puține șanse pentru evitarea retrogradării, aflându-se pe penultima poziție din clasament. Elevii lui *Juhász Zoltán* au dominat jocul prin posesia mingii, dar totuși oaspeții trebuiau să egaleze în două rânduri. Echipa din Bătania a fost dezavantajată și de un gest necugetat al experimentatului *Major László*, care a lovit un adversar încă în minutul 65. Gazdele au profitat repede de superioritatea numerică, însă bățanienii au atacat constant și cu un jucător în minus, și insistența lor a fost încoronată cu egalare. În urma partidei, tehnicianul din Bătania a declarat: „Gazdele au găsit două goluri și nici o ocazie, iar noi l-am făcut erou pe portarul lor.”

Grădinaru (în tricou cu dungă), atacantul român al Bătaniei se luptă între trei apărători gazde

Mezőhegyes–Micherechi 3-3

Și cei din Micherechi au început sezonul cu un meci egal. Luând în considerare faptul că oaspeții se află în prima parte a clasamentului, egalul echipei antrenate de *Bíró Róbert* s-ar putea califica un rezultat bun, însă dacă privim la faptul că oaspeții în prima repriză au condus deja și cu 2-0 micherechenii nu pot fi mulțumiți cu numai un singur punct. În plus, vizitatorii au mai fost avantajați și de o eliminare din echipa gazdă, care a jucat aproape o jumătate de oră în inferioritate numerică. „Eliminarea ne-a bulversat pe noi”, a declarat laconic și cinic antrenorul din Micherechi.

Ștefan Crâsta

Ultimele rezultate ale echipelor noastre de fotbal		Următoarele meciuri	
Campionatul NB II		26 martie (sâmbătă)	
Kistarcsa – Jula	0-0	Bătania – Cegléd	13.00
Campionatul NB III		Körösladány – Aletea	15.00
Kondoros – Bătania	2-2	27 martie (duminică)	
Campionatul județean, Bichiș, div. I		Jula – Vecsés	16.00
Mezőhegyes – Micherechi	3-3	Micherechi – Bichiș	16.00
Campionatul județean, Bichiș, div. II		Chitighaz – Kőtegyán	16.00
Aletea – Medgyesegyháza	2-2		

Urmează patru zile hotărâtoare

Vacanța de iarnă abia s-a terminat, dar fotbalul românesc se confruntă una după alta cu examene importante. Cu numai șase zile după încheierea cursei fantastice a Stelei, din Cupa UEFA, urmează un meci hotărâtor și pentru echipa națională. În partida din 26 martie, care va fi disputată pe Stadionul Rapid din București, împotriva Olandei, singurul rezultat admisibil este victoria. Dar treaba nu se termină aici. Pe 30 martie, selecționata împinsă la limită a lui *Victor Pițurcă* se va întâlni, la Skopje, cu Macedonia.

Schimbarea din toamnă a selecționarului a adus modificări și în lotul echipei tricolore. Printre cei 22 de jucători, Pițurcă va miza numai pe 9 străinieri. Doar cei care nu urmăresc evoluția fotbalului românesc vor fi surprinși de faptul că printre jucătorii din campionatul autohton regăsim 13, care evoluează în campionatul autohton. Șapte dintre aceștia provin de la Steaua și trei de la Poli Timișoara. Totuși din lista de mai jos putem deduce că selecționarul încearcă să mizeze pe un echilibru dintre jucătorii tineri și cei cu experiență. Portari: *Bogdan Lobont* (Ajax), *Marius Popa* (Poli Timișoara); Fundași: *Cosmin Contra* (Poli Timișoara), *George Ogăraru*, *Mirel Radoi*, *Sorin Ghionea*, *Petre Marin* (toți Steaua), *Cristian Chivu* (AS Roma), *Adrian Iencsi* (Spartak Moscova), *Răzvan Raț* (Șahtior Donețk); Mijlocași: *Florentin Petre* (Dinamo București), *Tiberiu Ghioane* (Dinamo Kiev), *Constantin Gâlcă* (Almería), *Dorinel Munteanu* (Steaua), *Daniel Pancu* (Beşiktaş), *Mihăiță Pleșan* (Universitatea Craiova),

„Bine ai revenit printre noi!”

Sărut de revedere între Viorel Moldovan și Bogdan Lobont

Nicolae Mitea (Ajax Amsterdam); Atacanți: *Adrian Ilie* (FC Zürich), *Andrei Cristea*, *Daniel Oprea* (ambii Steaua), *Gigel Bucur* (Sportul Studentesc), *Viorel Moldovan* (Poli Timișoara). Urmărind lista jucătorilor putem constata că în absența lui *Mutu*, *Niculae* și *Ganea* s-ar putea reconstitui cuplul de atac Ilie–Moldovan.

„Acest lot este mulțumitor și sper că până la ora meciului să găsim formula ideală pentru a da piept cu Olanda. Meciul este decisiv, și noi și ei știm acest lucru. Pe olandezi îi avantajează și un egal, dar noi

avem o singură variantă: victoria”, a declarat *Victor Pițurcă* la reunirea lotului național. Piți a mai spus că, în linii mari, este mulțumit de componența lotului pentru meciurile cu Olanda și Macedonia din preliminariile Campionatului Mondial 2006, regretând

totuși absențele lui *Ionel Ganea*, *Marius Niculae*, *Stoican* și chiar *Adrian Mutu*. După ce a precizat că „11”-le pentru meciul de sâmbătă va fi stabilit în funcție de formă, experiență, constanță și valoare și de ce vor demonstra jucătorii în zilele de pregătire.

La încheierea discuției cu ziaristii, selecționarul a mai adăugat: „Olanda este puternică, la fel ca noi, prin forța grupului. Sunt foarte disciplinați tactic, participă la ambele faze, în atac și în apărare. Cu inteligență, entuziasm și încredere putem face un joc și un rezultat favorabil”. Șt. Crâsta

„Aventura fabuloasă” s-a terminat

În optimele de finală ale Cupei UEFA: Steaua–Villareal 0-0 și 0-2. Singurul club românesc, care a mai prins primăvara europeană a cedat duminică seara în fața lui Villareal, care este ultima echipă spaniolă în cupele continentale. Antrenorul italian al Stelei, *Walter Zenga*, a calificat evoluția elevilor săi drept „o aventură fabuloasă”.

Deși în tur partida s-a încheiat nedecis, 0-0, practic roș-albaștrii au început meciul din Spania de la scorul de 0-1 după ce, în minutul 6, argentinianul *Roman Riquelme* a bătut un corner cu efect, mingea a fost ștearsă cu fruntea de *Jose Mari*, iar portarul *Hamutovski* a scăpat balonul, pe sub el, în poartă. Elevii lui *Zenga* s-au dezmeticit repede și au făcut o primă repriză bună, ratând ocazii bune de a marca prin *Andrei Cristea* și *Oprea*. Repriza secundă a găsit

Steaua continuându-și asaltul asupra porții lui *Reina*. În minutul 60, la un fault în careu al lui *Petre Marin*, s-a dictat penalty-ul care a făcut-o pe Steaua să spună adio Cupei UEFA.

Pe Stadionul „El Madrigal”, dintre cei cam 20.000 de suporteri, aproape jumătate au fost români, care și-au încurajat favoriții pe tot parcursul partidei, creând o atmosferă de parcă Steaua ar fi jucat pe teren propriu. Publicațiile din Spania au remarcat un nou fenomen în

provincia Castellon, unde numărul imigranților români crește în continuu. Ziarul „El Periodico Mediterraneo” scrie: „Românii și-au încurajat jucătorii pe toată durata partidei, dar tot timpul în armonie perfectă cu supporterii spanioli.” Și antrenorul *Zenga* a rămas impresionat de comportamentul fanilor români, calificându-i drept incredibili. În ediția 2004/2005 Steaua a jucat nu mai puțin de 12 partide în Cupa UEFA și a fost oprită numai în optimele de finală, eliminând din cursă și pe deținătoarea cupei, Valencia. Bucureștenii au reușit să facă, din nou, propagandă bună fotbalului românesc. Șt. C.

ROMÂNIA

Luni 28 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Surprize, surprize (R) 11.00 Celebritățile timpului tău: William și Harry – copii Diane 11.30 Teleenciclopedia (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Pro Patria 14.30 Kronika 15.55 Sănătate pentru toți! 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Serial. Sport Pro 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Iartă-mă! 20.30 Ochiul magic 21.30 Serial. Crime perfecte 22.10 Jurnalul TVR 22.40 Nocturne 23.40 Film. K-Pax 1.35 Jurnalul TVR 2.35 Film (R) Salvatorii.

Marti 29 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Nocturne (R) 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 10.55 Euro-dispecer 11.00 Tezaur folcloric (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Alege viața! 14.30 Cultura eco (R) 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 15.55 Armonii în natură. Documentar 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Serial. Sport pro 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Vorbe despre fapte 20.00 Profesori de milioane 21.30 Cultura eco 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Ochiul magic (R) 23.30 Film. Unde a dispărut Cristina 1.00 Cinci minute de cultură 1.10 Jurnalul TVR

Irina Păcurariu în „Profesori de milioane”

Miercuri 30 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avanspremieră 9.10 Serial. Andy o viață dublă 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Stele... de 5 stele (R) 12.00 Sănătate pentru toți! (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Oameni ca noi 14.30... Sed Lex! 15.00 Convițuiri 15.55 Armonii în natură. Documentar 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Serial. Sport Pro 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Fotbal: Macedonia-România 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Reconstituire... la secundă 23.30 Film. La amiază 1.05 Cinci minute de cultură 1.15 Jurnalul TVR (R).

Joi 31 martie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avanspremieră 9.05 Serial. Andy o viață dublă 9.55 Serial (R) Portul miracolelor 10.50 Fotbal: Macedonia-România (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Dincolo de hartă (R) 14.30 Akzente 15.55 Armonii în natură. Documentar 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Tragerile Joker și Loto 5/40 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Vorbe despre fapte 20.00 Telecinemateca: Ultimul tren din Gun Hill 21.55 Avanspremieră 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Serial. CSI-Crime și investigații 23.30 Film. Dovezi de iubire 1.05 Cinci minute de cultură.

Vineri 1 aprilie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avanspremieră 9.10 Serial. Andy o viață dublă 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Garantat 100% (R) 12.00 Spectacolul lumii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Debut 50 plus (R) 15.00 Film. Valsul toreadorilor 16.45 Interes general 17.30 Știrea zilei 17.50 Serial. Sport pro 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Stele... de 5 stele 20.00 Școala vedetelor 21.30 Serial. Crime perfecte 22.10 Jurnalul TVR 22.40 Film. Beatles – tinerete zbuciumată 0.30 Stele... de 5 stele (R) 1.25 Cinci minute de cultură 1.35 Jurnalul TVR.

Sâmbătă 2 aprilie

6.00 Ceasul deșteptător 7.30 Desene animate 8.30 Jurnalul TVR 8.45 Avanspremieră 9.00 Portativul piticilor 10.00 Ham și Miau. Documentar 10.30 Spectacolul lumii... 11.00 Serial. Justiție militară 11.55 Formula 1. Calificări: Marele premiu al statului Bahrain 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Lumea-n care trăim 14.00 Travelling circular 15.00 Școala vedetelor (R) 16.30 Dincolo de hartă 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR Surprize, surprize 20.10 Avanspremieră 20.20 Surprize, surprize 21.10 Avanspremieră 21.20 Surprize, surprize 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Tăverna 23.45 Film. Bătălia de la Isandlwana 1.45 Jurnalul TVR (R).

Duminică 3 aprilie

6.00 Universal credinței 7.30 Desene animate 8.30 Jurnalul TVR 8.45 Sub semnul soarelui 9.10 Ulița spre EUROPA 9.25 Formula 1. Calificări: Marele premiu al statului Bahrain 10.30 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Formula 1 Marele premiu al statului Bahrain 15.30 Sub semnul soarelui 16.00 Tezaur folcloric – împlinește 23 de ani 17.50 Tragera Specială Loto 6/49 a Anului Nou 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Minutul 91. 19.15 Fotbal: Rapid-CFR Cluj 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Garantat 100% 23.15 Film. Fantezii pe Internet 0.45 Spectacolul lumii 1.15 Cinci minute de cultură 1.25 Jurnalul TVR

TVR

Luni 28 martie

7.30 Minorități sub trei dictaturi (R) 8.00 Poftă bună! (R) 8.30 Serial (R) Întoarcere în Paradis 9.30 D'ale lu' Mitică (R) 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) Farmece 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Zestrea românilor 18.00 Fotbal în sală. Meci din Campionatul Național 19.30 Monștrii sacrii 20.00 Neuitatele personaj 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Trillennium. Partea a III-a 23.05 Serial. Districtul 23.55 Magazin IT (R) 0.25 Natură și aventură (R)

Marti 29 martie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Sărută-mă, prostule! 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 la... și vezi. Magazin informativ 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Mărturie 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Monștrii apelor 20.00 Lumea de aproape 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Poveste de dragoste în Orient Expres 23.00 Serial. Polițiștii de la „Blue Murder”

Miercuri 30 martie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Sărută-mă, prostule! 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Te vezi din Banat. Magazin informativ 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Sănătate naturală 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Lumea necuvântătoarelor. Documentar 20.00 Bugetul meu 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. James Dean 23.00 Serial. A fost odată hot 23.50 Serial (R) Dragul de Raymond 0.20 Film. Dilema.

Joi 31 martie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Sărută-mă, prostule! 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Magazin informativ 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Sănătate naturală 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Lumea necuvântătoarelor. Documentar 20.00 Bugetul meu 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. James Dean 23.00 Serial. A fost odată hot 23.50 Serial (R) Dragul de Raymond 0.20 Film. Dilema.

Vineri 1 aprilie

7.30 Revista presei 8.00 Serial (R) Sărută-mă, prostule! 9.00 Tonomatul DP 2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Magazin informativ 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Insula piratilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Lecția de privit 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Sărută-mă, prostule! 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Auto Club 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Castele și mănăstiri din Austria 20.00 NBA Action. Documentar 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 D'ale lu' Mitică 22.15 Serial. Umbrele întunericului

Sâmbătă 2 aprilie

7.30 Fantomele Dunării. Documentar 8.00 Buburuze și alte Găze 8.30 Sutele pentru Europa 9.00 Universul cunoașterii 9.30 Oala sub presiune 11.00 Televiziunea, dragostea mea 12.00 Ovidiu Lipan Țăndărică – Concert organizat în vederea promovării culturii aromâne 13.00 Baschet (R) Cleveland-Sacramento 14.00 Film. Amprenta clasei 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Fotbal: Poli Timișoara-FCM Bacău 18.00 Serial. Miracole 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Serial. Amy 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Doctorii 22.00 Film. Imperiul: Nero. Partea II.

Ovidiu Lipan Țăndărică în concert

Duminică 3 aprilie

7.30 Medalion folcloric 8.00 Ferma 9.00 Natură și aventură 9.30 Arca lui Noe 10.00 H...ora prichindeilor 11.00 Două roți 11.20 Atlas 12.00 Atenție, se cântă! 13.00 Casa mea 13.30 Poftă bună! 14.00 Piersic Show 15.00 Serial. Lois și Clark – noile aventuri ale lui Superman 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Întoarcere în Paradis 17.00 Serial. Farmece 18.00 Stăpânii mafiei 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Coolmea distracției 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Și dacă mâine va veni 22.00 Film. Red Rock West 23.40 Remix-Rock Forum 0.35 Coolmea distracției (R).

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

28 MARTIE, LUNI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

29 MARTIE, MARȚI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

30 MARTIE, MIERCURI (Petrul Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avanspremiera „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

31 MARTIE, JOI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Ilyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

1 APRILIE, VINERI (Petrul Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avanspremiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

2 APRILIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: „Pe undele Europei” – magazin euroregional 15.58: Încheiere

3 APRILIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30: Retrospectiva săptămânii (spiciuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă ortodoxă 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

30 martie 2005 (mtv ora 13.28)

Reluare: 1 aprilie 2005 (m2 ora 14.27)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Programul românesc televizat va prezenta un amplu reportaj despre inițiativa conducerii locale din Otlaca-Pustă, privind amenajarea unei case-muzeu. Pentru cumpărarea clădirii, înzestrată cu nenumărate obiecte vechi, Primăria va participa la mai multe concursuri. În a doua parte a emisiunii vă vom prezenta un nou obiect din colecția Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Realizator: Ștefan Crâsta

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 28 martie 2005

16.00–16.55 Teleaudiența 16.55–17.00 Vorbiți corect 17.00–17.30 Universul culturii 17.30–18.00 Știri regionale.

Marti, 29 martie 2005

16.00–16.30 Cronica germană (emisiune în lb. germană) 16.30–17.30 De la om la om 17.30–18.00 Știri regionale.

Miercuri, 30 martie 2005

16.00–16.30 Panoramic sud-vest (emisiune în limba maghiară) 16.30–17.30 Viața la țară 17.30–18.00 Știri regionale.

Joi, 31 martie 2005

16.00–16.30 Orizonturi sârbești (emisiune în limba sârbă) 16.30–17.00 Pe viu (talk show pe teme de actualitate) 17.00–17.30 Exclusiv 17.30–18.00 Știri regionale.

Vineri, 1 aprilie 2005

16.00–16.30 Clubul de vineri 16.30–17.30 Cu noi în familie 17.30–18.00 Știri regionale.

Sâmbătă, 2 aprilie 2005

16.00–18.00 Fotbal: Poli Timișoara – FCM Bacău

Duminică, 3 aprilie 2005

16.00–17.30 Cântecul de acasă 17.00–18.00 Magazin duminical 18.00–19.00 Dialog spiritual

Istoria orașelor

Soluții din pag. a 13-a:

- Sfârșitul secolului X d. Hr.
- Peter Stuveysant
- Celții
- Epidemie
- Căderea Bastiliei
- 5
- Londra
- Arrondissement
- 8 milioane
- Luvrul

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
pe **www.rri.ro**

UMOR

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

„Bunicul s-ar bucura de atâția urmași talentați”

Maria Martin

Sorin Vaida

Jenifer Luhas

(Urmare din pag. a 3-a)

Dintre cei 34 de elevi, cei mai mici s-au pregătit cu povești populare și legende, iar cei mai mari cu povestiri locale, interpretate în grai micherechean. În cele mai multe cazuri, poveștile au fost prelucrate de către profesori sau părinți într-o formă mult mai haioasă și comică decât cele originale, presărate cu fraze, cuvinte și zicale din Micherechi. Astfel, am auzit întâmplări cu Musca și purecele; Moșul, baba și cocoșul; Căsuța din oală; De ale lui Păcală; Minunea de la fântână; Popa, țaganul și iepurele; Cum să-ți cauți o nevastă; Sacul și peticul; Jerebetu'; Fata de la Otlaca; Gâscarul și boierul și multe altele. După aproape patru ore de povestire, concurenții au putut afla rezultatele obținute de ei:

Clasele 1-2:

locul I – Carina Luhas
locul II – Lidia Somogyi
locul III – Ioan Boroș
mențiune – Otilia Petrușan

Clasele 3-4:

locul I – Jenifer Luhas
locul II – Andreea Martin
locul III – Nancy Tripo
mențiune – Noemi Fodor

Clasele 5,6 și 7:

locul I – Sorin Vaida
locul II – Gheorghe Martin
locul III – Maria Martin
locul IV – Aneta Solcan
mențiune – Roxana Roșu

În acest an, din clasa a opta nu a participat nimeni la concurs. Elevii clasați pe primele trei locuri au primit premii valoroase. Toți participanții au primit câte-o diplomă, cârtică cu ghicitori sau literatură beletristică, care au fost oferite de către biblioteca locală și cea din Julia. Printre sponsori s-au mai aflat Coaliția Românilor din Ungaria, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria și Editura NOI.

În numele juriului, președintele Maria Gurzău a concluzionat această ediție a Concursului de povești:

– Mă simt deosebit de onorată pentru faptul că am primit invitație pentru participare la acest concurs dedicat amintirii bunicului meu, Vasile Gurzău. Apropiindu-mă de satul meu

Agneta Seprenyi

Botond Varga

Carina Luhas

natal inima mea a bătut tot mai repede, și re trăiesc amintirile din copilărie profund legate de obiceiul povestitului. Îmi amintesc, când eu eram fetiță mică, se adunau rudele și vecinii în casa bunicului meu, și atunci bunicul povestea seri de-a lungul cu umorul lui specific. Dacă dânsul astăzi ar fi prezent aici ar fi foarte liniștit și s-ar bucura să vadă câți urmași talentați are. Ne-ați oferit clipe minunate, pentru care meritați, atât voi, cât și profesoarele și părinții voștri pregătitori, laudă și mulțumiri.

La acest capitol, ținem să înșirăm învățătoarele și profesorii care au ajutat elevii în pregătire: Maria Condoroș Petrușan, Lucreția Rocsin, Maria Martin, Dumitru Boca, Vasile Martin și, nu în ultimul rând, Anamaria Dulău Cozma. Sperăm că inițiativa românească din Micherechi se va realiza și la anul, iar până atunci povestitorii talentați, alături de ceilalți elevi ai școlilor unde se predă limba română, își vor încerca talentul și la Concursul de povești, organizat în luna mai la Bichișciaba.

Rita Pățaș

Aneta Solcan

Bianca Madarasi

Oliver Soós

Câștigătorii din cursul superior

FOAIA
românească
25 MARTIE 2005
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Toma Iova, Rita Pățaș, Cristian Martin, Ștefan Crăsta. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2005: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.